

ÅRSBERETNING 2009

DET KONGELIGE HOFF

HOFFSJEFENS SAMMENDRAG

Kongeparet og Kronprinsparet har hatt et omfattende offisielt program i 2009, nasjonalt og inter- nasjonalt. I tillegg til H.M. Kongens daglige virke på Slottet med statsråd, høytidelige audienser, møter og mottakelser, besøkte Kongehuset 17 fylker, og det ble gjennomført 23 besøk i utlandet.

Besøkene rundt i landet tillegges stor vekt, særlig fylkesturene som går over flere dager. Kongeparet besøkte Hordaland i juni, mens Kronprinsparets fylkestur gikk til Rogaland i september. I november 2009 var DD.MM. Kongen og Dronningen på statsbesøk til Sør-Afrika. Kronprins- paret avla et offisielt besøk til Mexico i mars og besøkte Ungarn i september. Den kanadiske gene- ralguvernøren kom på statsbesøk til Norge i april med besøk i Oslo og Tromsø. H.K.H. Kronprinsen besøkte i august de norske styrkene i Afghanistan og i november besøkte han Botswana i egenskap av goodwill-ambassadør for FNs utviklingsprogram UNDP. H.K.H. Kronprinsessen har videreført sitt engasjement for UNAIDS og var i juni medarrangør for en internasjonal aidskonferanse for ungdom. H.K.H. Kronprinsessen var beskytter for markeringen av 150-årsdagen for forfatteren Knut Hamsuns fødsel.

Det flerårige restaurerings- og rehabiliteringsarbeidet på Oscarshall ble ferdigstilt, og i august kunne DD.MM. Kongen og Dronningen gjenåpne lystslottet. Dette ble markert ved en seremoni der statsråd Heidi Grande Røys, ordføreren i Oslo og andre representanter for de som har deltatt i arbei- det med restaureringen, var til stede. Lystslottet ble umiddelbart etterpå gjenåpnet for publikum. I februar bevilget Stortinget midler til restaurerings- og reparasjonsarbeider av fasader og drenering av hovedhuset på Skaugum. Arbeidet ble påbegynt etter påske, og hoveddelen ble fullført i november.

Det kongelige hoff arbeider kontinuerlig med organisasjonsutvikling. Arbeidet med Helse, Miljø og Sikkerhet er høyt prioritert. Det kongelige hoff ønsker at organisasjonen skal gjenspeile det etniske mangfoldet i Norge, og arbeider aktivt for å øke mangfoldet gjennom rekruttering. Det har i hele 2009 vært arbeidet med miljøfremmende tiltak ved Det kongelige hoff.

ÅGE B. GRUTLE
HOFFSJEF

Hoffsjefens sammendrag.....	3	Prinsesse Märtha Louises og Prinsesse Astrid, fru Ferners offisielle virke... 34	De kongelige fond	61
Det kongelige hoff	7	Kommunikasjonsstaben	Åpent Slott	62
Kongelig dagbok 2009.....	10	Det kongelige hushold	Helse-Miljø-Sikkerhet	64
Hoffmarskalatet	22	Kultur- og eiendomsavdelingen	Likestilling	65
Kabinettssekretariatet	26	H.M. Kongens adjutantstab	Årsregnskap med noter og revisjonsberetning	66
DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab.....	30	Kongelige ordener og medaljer	Ord og uttrykk	81

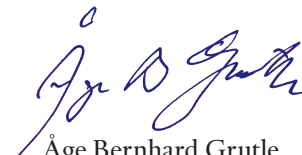

Bruken av Stortingets bevilgninger til Det kongelige hoff (Civillisten) og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens driftsregnskap rapporteres årlig. Det kongelige hoff ivaretar dette gjennom årsberetningen til Det kongelige fornyings- administrasjons- og kirke departement, Stortingets Presidentskap og Riksrevisjonen. Apanasjen til henholdsvis DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen skal dekke forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) av de private eiendommene. Apanasjen dekker også offisielle antrekk og private utgifter.

ÅRSREGNSKAP

Årsregnskapet for Den kongelige civilliste er gjort opp med et resultat som viser et underskudd på kroner 1 373 844. Underskuddet dekkes av tidligere avsetninger. Regnskapet viser at store deler av de bevilgede midlene benyttes til å vedlikeholde og utvikle bygningsmassen som disponeres og de kulturelle og historiske verdier som befinner seg der. Årsregnskapet til DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab viser et underskudd på kroner 837 920. Underskuddet dekkes av tidligere avsetninger. Årsregnskapet for Åpent Slott viser et underskudd på kroner 206 313. Underskuddet dekkes av egenkapitalen. De fremlagte regnskaper, med tilhørende noter, gir etter min oppfatning et tilfredsstillende uttrykk for resultatet i 2009 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som det ikke er tatt hensyn til i årsoppgjøret. Årsregnskapene er avlagt i tråd med reglene i regnskapsloven og økonomireglementet for Det kongelige hoff.

Det kongelige slott
8. mars 2010

Åge Bernhard Grutle
Hoffsjef

Tre generasjoner. H.M. Kongen, H.K.H. Kronprinsen og H.K.H. Prinsesse Ingrid Alexandra fotografert på Bygdø kongsgård på sensommeren 2009.

DET KONGELIGE HOFF

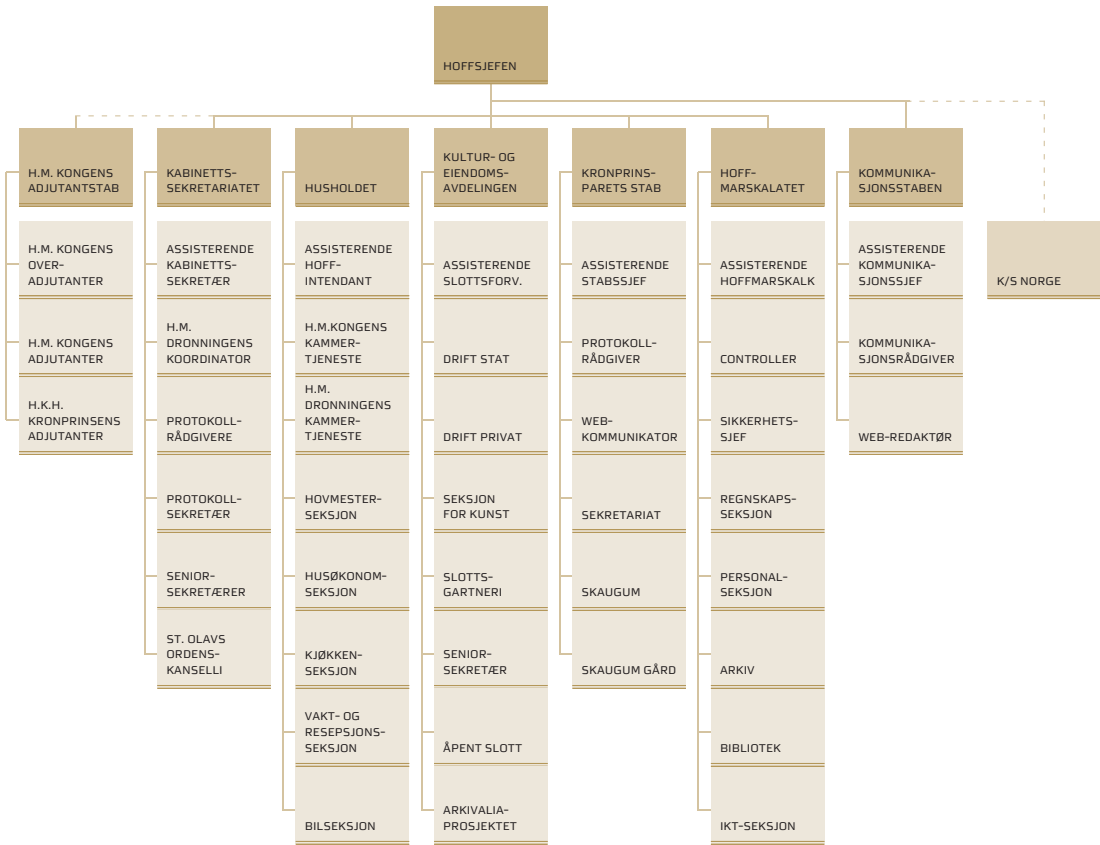
Det kongelige hoff er organisasjonen som bistår DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen i utøvelsen av deres virke. Hoffet bistår også Prinsesse Märtha Louise og Prinsesse Astrid, fru Ferner i deres offisielle virksomhet.

Det kongelige hoffs hovedmål er å bistå DD.MM. Kongen og Dronningen og de øvrige medlemmer av Kongehuset med å planlegge og gjennomføre sine gjøremål. Det kongelige hoff skal sørge for en rasjonell drift av Det Kongelige Hus og forvaltning av de offentlige og private kongelige eiendommer, eiendeler og fond.

DD.MM. Kongen og Dronningen, DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen gir fullmakter til organisasjonen gjennom beslutninger som fattes i styringsmøter, program møter og enkeltmøter.

Styringsmøtet er det øverste beslutningsorgan for Det kongelige hoff. I styringsmøtet behandles:

- Strategier
- Langtidsplaner
- Budsjett
- Prinsippsaker
- Mediesaker

I styringsmøtet deltar DD.MM. Kongen og Dronningen, og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen. Hoffsjefen bestemmer, ut fra sakens karakter, hvem som for øvrig skal delta i møtene. Det gjennomføres styringsmøter en - to ganger i måneden. Hvert halvår gjennomføres et 2-3 dagers møte.

Programmøtet er det formelle organ hvor DD.MM. Kongen og Dronningen, DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen gjennomgår forespørsler og fatter beslutninger vedrørende offisielt program, presseforespørsler, andre aktiviteter og beskytterskap, i samarbeid med ledelsen. Møtene gjennomføres en - to ganger i måneden.

Det kongelige hoff er bygd opp som en linje-/stabsorganisasjon. Hoffsjefen er organisasjonens øverste administrative leder og ansvarlig for den totale virksomhet overfor H.M. Kongen. Avdelingslederne utgjør, sammen med hoffsjefen, hoffets ledelse. Kabinettssekretæren er hoffsjefens faste stedfortreder. Innenfor egne fagfelt er avdelingslederne rådgivere for Kongefamilien.

Hoffsjefens ledergruppe består av kabinettssekretæren, hoffmarskalken, hoffintendanten, kommunikasjonssjefen, slottsforvalteren, sjef for DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab og sjef H.M. Kongens adjutantstab.

KONGELIG DAGBOK 2009

Kongefamiliens omfattende offisielle program gjenspeiles i dagboken for 2009. I løpet av året ble 55 av landets kommuner i 17 fylker besøkt og det ble gjennomført mange offisielle reiser internasjonalt. H.M. Kongen har i løpet av 2009 hatt 123 audienser og det har vært 29 Høytidelige audienser der fremmede lands nye ambassadører til Norge har avlevert sine akkreditiver. H.K.H. Kronprinsessen hadde 31 besøk i kommuner utenfor Oslo, mens H.M. Kongen og H.K.H. Kronprinsen hadde 30 besøk hver. H.M. Dronningen hadde 18 besøk. H.M. Kongen var til stede ved 98 arrangement i Oslo, mens H.K.H. Kronprinsen var til stede ved 60. H.K.H. Kronprinsessen og H.M. Dronningen var til stede ved henholdsvis 44 og 43 arrangementer. Det ble gjennomført 23 besøk til utlandet hvorav H.K.H. Kronprinsen deltok på 19 av besøkene.

HMK – HANS MAJESTET KONGEN, HMD – HENNES MAJESTET DRONNINGEN, KPH – HANS KONGELIGE HØYHET KRONPRINSEN, KPM – HENNES KONGELIGE HØYHET KRONPRINSESEN, PIA – HENNES KONGELIGE HØYHET PRINSESSE INGRID ALEXANDRA, PSM – PRINS SVERRE MAGNUS, PML – PRINSESSE MÄRTHA LOUISE, PA – PRINSESSE ASTRID, FRU FERNER, MBH – MARIUS BORG HØIBY, AB – ARI BEHN

8. JANUAR

Åpning av reiselivsmessen «Reiseliv 2009», Norges Varemesse
HMD

Høytidelig audiens for Filippinenes nye ambassadør HMK

Møte/orientering hos Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
KPH

9. JANUAR

Statsråd HMK KPH

12. JANUAR

Mottakelse på Slottet for deltakerne i De Olympiske og Paralympiske leker i Beijing HMK HMD KPH

15. JANUAR

Høytidelig audiens for Israels nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Sør-Afrikas nye ambassadør HMK

16. JANUAR

Statsråd HMK KPH

17. - 18. JANUAR

Ski-NM 2009 Nordiske grener - langrenn, Gjøvik HMK

19. JANUAR

Styremøte i Kronprinsparets Humanitære Fond KPH KPM

20. JANUAR

Arne Næss bisettelse KPH

Dâp og mottakelse, Emma Tallulah Behn

HMK HMD KPH KPM PML PA AB PIA MBH

21. JANUAR

Åpning av ny avdeling ved Frelsesarmeens Gatehospital for rusavhengige HMK

22. JANUAR

Åpning av nytt Norgeshus i Brussel KPH

Høytidelig audiens for Estlands nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Perus nye ambassadør HMK

Møte HSH Womentor KPM

23. JANUAR

Statsråd HMK KPH

Nordlysfestivalen - åpning KPH

26. JANUAR

Ekstraordinært Statsråd KPH

27. - 31. JANUAR

World Economic Forum i Davos KPH

29. JANUAR

Konferansen «Sekvensering av ditt arvestoff og Syntetisk biologi», Oslo HMK

30. JANUAR

Statsråd HMK

3. FEBRUAR

Åpning av Hjerteaksjonen 2009, Oslo PA

Hiv Norge i audiens for å motta Pluss prisen KPM

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK

4. FEBRUAR

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK

5. - 6. FEBRUAR

Besøk i Finnmark og feiring av Samefolkets dag KPH KPM

5. FEBRUAR

Høytidelig audiens for Rwandas nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Nord-Koreas nye ambassadør HMK

6. FEBRUAR

Statsråd HMK

7.-8. FEBRUAR

VM i Allround på skøyter, Hamar HMK

9. FEBRUAR

Ekstraordinært Statsråd HMK

10. FEBRUAR

Røde Kors prosjektgruppemøte KPM

Middag for Det diplomatiske korps HMK HMD KPH KPM PA

11. FEBRUAR

Åpning av Norsk Moteinstitutt KPM

12. FEBRUAR

Høytidelig audiens for Jemens nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Benins nye ambassadør HMK

13. FEBRUAR

Statsråd HMK KPH

17. FEBRUAR

Lunsj for diplomater HMK HMD

19. FEBRUAR

Åpning av Hamsun-året, Nasjonalbiblioteket HMD

24. - 26. FEBRUAR

VM i nordiske grener, Liberec KPH

27. FEBRUAR

Statsråd KPH

Oslo Militære Samfunds stiftelsesmiddag KPH

3. MARS

Møte i Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene KPH

6. MARS

Statsråd HMK KPH

8. MARS

Vigsling av ny biskop i Bjørgvin bispedømme HMK

9. MARS

Teselskap på Slottet for kvinner med minoritetsbakgrunn i anledning kvinnetdagen 8. mars HMD KPM

11. MARS

Foredrag på NHH-symposiet, Bergen KPH

12. MARS

Lunsj for Kronprinsesse Märthas Minnefond HMK HMD PA

Norsk Anchorite Klubbs middag HMK

13. MARS

Statsråd HMK

14. MARS

Åpning av Jon Doblougs gavesamling, Lillehammer Kunstmuseum HMD

15. - 20. MARS

Offisielt besøk til Mexico KPH KPM

15. MARS

FIS World Cup skiflyging og World Cup kombinert, Vikersund HMK

16. MARS

Besøk på NAV, Asker HMK

Foredrag i Polyteknisk Forening: «Tipping Point: The climate threat» HMK

17. MARS

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenestmedalje HMK

Åpning av nyrenovert St. Olavs plass og skulpturen «Lysfontene» PML

18. MARS

Visning av animasjonsfilmen «Sinna Mann», Gimle kino HMK

19. MARS

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK

20. MARS

Statsråd HMK

21. - 22. MARS

World Cup i skiskyting, Trondheim HMK

22. MARS

Dialogmøte om Hat, Litteraturhuset KPH

25. MARS

Audiens for Kazakhstans visepresident KPH

26. MARS

Vinterøvelse med sivilforsvaret KPM

27. MARS

Statsråd HMK KPH

30. MARS

Audiens for Nepals statsminister HMK

31. MARS

Utnevnelse av nye æresmedlemmer i stiftelsen Norsk Bremuseum, Oslo HMD

2. APRIL

Audiens for Afghanistans parlamentspresident HMK

3. APRIL

Audiens Røde Kors Fjellskikkpris 2009 KPH

Statsråd HMK KPH

14. APRIL

Besøk til Bergtun omsorgssenter KPH KPM

17. APRIL

Statsråd HMK KPH

20. APRIL

Åpning av Institutt for energiteknikks nye solenergibygg og overrekkelse av Gunnar Randers Forskningspris 2009, Kjeller HMK

22. APRIL

Dignity Day på Bjørnholt skole KPH

23. APRIL

Høytidelig audiens for Vietnams nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Slovenias nye ambassadør HMK

24. APRIL

Statsråd HMK KPH

27. APRIL

Audiens for Tsjekkias senatspresident HMK

Møte i Det nasjonale Aidsrådet KPM

28. - 30. APRIL

Statsbesøk fra Canada HMK HMD KPH KPM PA

5. MAI

Festmøte i anledning Norges Luftsportforbunds 100-årsjubileum, Oslo rådhus KPH

7. MAI
Audiens for Tyrkias parlamentspresident HMK
Høytidelig audiens for Burkina Fasos nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Lesothos nye ambassadør HMK
Audiens for UNDP KPH
Åpning av Det Bergenske Sølvkammer HMD

8. MAI
Statsråd HMK KPH

11. MAI
Deltakelse i EVS Viking Rally - etappe Oslo-Drammen KPH

Motta foreningen Venn Av Nøffs Pinnevennprisen HMK
--

13. MAI
Seminar for markering av tiårsjubileet for næringslivets miljødugnad KPH
14. MAI
Electric Vehicle Symposium, Stavanger KPH
Høytidelig audiens for Sri Lankas nye ambassadør HMK
Lunsj for diplomater HMK HMD

15. MAI
Statsråd HMK
Audiens for De Forente Arabiske Emiraters utenriksminister HMK

17. MAI
Barnetoget i Oslo, Slottsbalkongen HMK HMD KPH KPM PIA
Bydelsbesøk: Grünerløkka HMK HMD

18. MAI
Fourth annual Zeitgeist in Europe, London - holdt foredrag KPH

19. MAI
Audiens for vinneren av Abelprisen 2009 HMK HMD
Utdeling av Abelprisen 2009, Gamle Logen HMK HMD
Åpning av utstillingen om kunstnergruppen «Die Brücke», Bergen Kunstmuseum HMD
Regjeringens bankett på Akershus Slott i forbindelse med utdelingen av Abelprisen HMK

20. MAI
De 57. Festspillene i Bergen HMK HMD

23. MAI
Åpning av Vivil-lekene 2009, Nadderud stadion PML

25. MAI
Embarkering KS Norge HMK
Åpning av islamutstilling, Islamic Cultural Centre Norway HMD

26. MAI
Audiens for NATOs avtroppende generalsekretær HMK
50-årsmarkering for åpningen av Forsvarets Veteransenter på Bæreia HMK

27. - 31. MAI
Besøk til Grønland KPH

27. MAI
Forsvarets øvelse Gemini, Midt-Norge HMK

28. MAI
Høytidelig audiens for Spanias nye ambassadør HMK
Universitetet for miljø- og biovitenskaps 150-årsjubileum, Ås HMK
Åpning utstilling Matias Faldbakken: «Shocked into Abstraction» KPM

29. MAI
Åpningskonferanse for Det Europeiske Wergelandsenteret KPM
Statsråd HMK
Mottakelse for konsuler på Slottet HMK HMD

3. JUNI
Audiens for Norsk Seilskuteklubb PA

4. JUNI
Konferansen CC9 - Climate Conference 09 KPH KPM
Åpning av den danske og nordiske paviljongen ved Biennalen i Venezia HMD

5. JUNI
Hilste Miljøagentparaden på Slottsplassen KPM PIA

Statsråd HMK KPH
8. JUNI
Høgskolen i Akershus - besøke avgangsutstillingen KPM
Utdeling av Kong Olav Vs Kreftforskningspris, Gamle Logen HMK
9. JUNI
Åpning av Nor-Shipping, Norges Varemesse HMK
Besøk i Det Mosaiske Trossamfund og synagogen, Oslo HMK KPH
11. JUNI
Konferanse for rektorer og PPT-ledere i Oslo KPH
Undervannsbåtvåpenets 100-års jubileum, Oslo HMK
H.K.H. Prins Henriks 75-årsdag, København HMD KPH

12. JUNI
Statsråd HMK

13. JUNI
Arrangementet «Til Topps», Galdhøpiggen KPH

15. JUNI
Åpning av «Krigshistorisk landskap - Felttoget Narvik 1940», Bardufoss og Narvik HMK

16. - 18. JUNI
Fylkestur til Hordaland HMK HMD

17. JUNI
Audiens for Det Norske Vitenskaps-Akademi KPH KPM

18. JUNI
Åpning av internasjonal konferanse for transkjønnede KPH

19. JUNI
Statsråd HMK KPH
Inspeksjon av H.M. Kongens Garde HMK KPH

20. JUNI
Stenersenmuseet: «Access to life» og «Thinking Ahead» KPM

22. - 25. JUNI
AIDS konferansen Young Global Leaders, Losby gods KPH KPM

26. JUNI
Statsråd KPH

28. JUNI
Åpning av utvalgte kulturlandskap, Os KPH

6. JULI
1000-årsmarkering av Litauen som nasjonens historiske navn, Vilnius HMK

4. AUGUST
Knut Hamsun-jubileet, Hamarøy KPM

7. AUGUST
Statsråd HMK

18. AUGUST
Offisiell åpning av Aqua Nor 2009, Trondheim HMK

18. - 20. AUGUST
H.M. Kongens Serieeilaser HMK

20. AUGUST
Nasjonal konferanse om Fairtrade og etisk handel KPH
Høytidelig audiens for Chiles nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Nederlands nye ambassadør HMK
Offisiell åpning av Batteriet Sør KPM
Grunnstensnedleggelse for Kilden teater og konserthus KPM

20. - 21. AUGUST
EM for funksjonshemmede ryttere, Lillesand PML

21. AUGUST
Åpning av Elkem Solars nye fabrikk, Kristiansand KPH KPM
Statsråd HMK
Åpning av Forsvarets Operative Hovedkvarter, Bodø HMK
Oslo Kammermusikk Festival, Oscarshall HMD

22. AUGUST
Det norske hageselskaps 125-årsjubileum, Botanisk hage HMD

Norges Tennisforbunds 100-årsjubileum: Finalen i Norgesmesterskapet HMD

24. AUGUST
Besøk til de norske styrkene i Afghanistan KPH

26. AUGUST
Åpning av E18 Grimstad - Kristiansand HMK

27. AUGUST
Åpning av nytt forskningsbygg på Radiumhospitalet HMD
Kronprinsparets Humanitære Fond - lunsj og utdelingsarrangement på Litteraturhuset KPH KPM
Konsert og mottakelse på Oscarshall i forbindelse med Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse HMD
Audiens for professor Odell M. Bjerkness PA

28. AUGUST
25-årsjubileum Sørvangen Næringspark, Drammen PML
Åpning av Utviklingshuset på Vestbanen KPH KPM
Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse, Operaen HMD

29. AUGUST
200-årsmarkering for Det Kgl. Selskap for Norges Vel, Norsk Folkemuseum HMD

31. AUGUST
Audiens og lunsj for FNs generalsekretær HMK HMD KPH KPM

3. SEPTEMBER
Høytidelig audiens for Canadas nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Bahrains nye ambassadør HMK
Utdeling av Anders Jahres Kulturpris, Gamle Logen HMK

4. SEPTEMBER
Statsråd KPH

8. SEPTEMBER
Åpning av Tegnspråkkonferanse og besøk ved A.C. Møller skole, Trondheim PML

9. SEPTEMBER
Åpning av Ytre Hvaler nasjonalpark og Kosterhavets nationalpark KPH

15. SEPTEMBER
Besøk til Vestfold barne- og familiesenter i Stokke kommune KPM

16. SEPTEMBER
Operaforestillingen «Rusalka» i forbindelse med Den Norske Opera & Balletts 50-årsjubileum HMK HMD

17. SEPTEMBER
Høytidelig audiens for EU-kommisjonens nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Kinas nye ambassadør HMK
Norges Rederiforbunds 100-årsjubileum HMK KPH
Besøk til Vær Stolt prosjektet på Holmlia KPH KPM

18. SEPTEMBER
Statsråd HMK KPH
Lunsj for Prinsesse Märtha Louises Fond HMK PML

20. SEPTEMBER
Demonstrasjon av luftambulanshelikopter under Semiaden 2009 KPH

21. SEPTEMBER
Intervju med ungdom fra Dombås KPH
Fratredelsesaudiens for forsvarssjefen HMK KPH

22. SEPTEMBER
Åpning av Pannon - Telenors avdeling i Ungarn KPH KPM
Lunsj for diplomater HMK HMD

23. SEPTEMBER
Fifth Anniversary Meeting of the Clinton Global Initiative i New York KPH

24. SEPTEMBER
Høytidelig audiens for Tysklands nye ambassadør HMK

24. SEPTEMBER
Høytidelig audiens for Mauritius' nye ambassadør HMK

25. - 26. SEPTEMBER
Det norske institutt i Romas 50-årsjubileum HMD

25. SEPTEMBER
Statsråd HMK

1. OKTOBER

Høytidelig audiens for Uruguays nye ambassadør HMK

Premiere på filmen «Engelen», Colosseum kino HMK

Åpning av utstillingen «Kurt Schwitters i Norge» i Henie Onstad Kunstsenter HMD

2. OKTOBER

Statsråd HMK

Veldedighetskonsert for Lunden kloster, Trefoldighetskirken HMD

6. OKTOBER

Middag for biskopene HMK HMD KPH

7. OKTOBER

TV-aksjonen 2009, Trondheim KPH

Åpning av brukerstyrt senter Sagatun, Hamar KPM

Besøk på Røde Kors nettverkscafé i Hamar KPM

Premiere på «Carmen», Opera Nordfjord, Nordfjordeid HMD

8. OKTOBER

Høytidelig audiens for Venezuelas nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Colombias nye ambassadør HMK

Verdens Synsdag og markering av Norges Blindeforbunds 100-årsjubileum, Oslo Konserthus PML

Norge-Amerika Foreningens 90-årsjubileum HMK

9. OKTOBER

Statsråd HMK KPH

Stortingets høytidelige åpning HMK HMD KPH

13. OKTOBER

Åpning av Sametinget HMK HMD

14. OKTOBER

Aass Bryggeris 175-årsjubileum, Drammen HMK HMD

Audiens for Norske Kvinners Sanitetsforening PA

15. OKTOBER

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK HMD

Nordland musikkfestuke i London KPH

16. OKTOBER

Statsråd HMK

Lunsj for diplomater HMK HMD

Internasjonal speidersamling om mangfold i Oslo KPM

Mottakelse i Oslo rådhus i anledning The Trilateral Commission's 33rd European regional meeting HMK

19. OKTOBER

Besøk hos Islamsk Råd Norge HMK KPH

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK

20. OKTOBER

Global Dignity Day, Oxford KPH

22. OKTOBER

Barnekonvensjonens 20-årsjubileum HMK HMD

Middag for stortingsrepresentantene HMK HMD KPH KPM PA

23. OKTOBER

Åpningen av Røde Kors kampanje «Knytt et bånd» i Bodo KPM

Statsråd HMK KPH

Intervju med sør-afrikansk presse HMK HMD

Audiens for generaldirektøren i IMF KPH

27. OKTOBER

Møte i det nasjonale-AIDS rådet KPM

29. OKTOBER

Kreftforeningens Rosa sløyfe-aksjon: Forestillingen MAMMA MIA!, Folketeateret HMD KPM

30. OKTOBER

Statsråd HMK KPH

Møte i det nasjonale AIDS-rådet KPM

2. NOVEMBER

Åpning av riksveg 5, Kjosnesfjorden HMK

3. NOVEMBER

Erfaringskonferanse «Rom for tillit»

- 5 år etter TV-aksjonen Hjerterom KPM

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK

5. NOVEMBER

Nordisk Forum for innovasjon i det flerkulturelle arbeidslivet KPM

Høytidelig audiens for USAs nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Afghanistans nye ambassadør HMK

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK

6. NOVEMBER

Statsråd HMK KPH

Besøk til ettervernsprosjektet FRI i Drammen KPH KPM

Audiens for NATOs nye generalsekretær HMK

7. NOVEMBER

NM i fotball, Cupfinalen for kvinner, Telenor Arena HMK

8. NOVEMBER

WEF - India Economic Summit KPH

Vigsling av ny biskop i Stavanger bispedømme HMK

NM i fotball, Cupfinalen for menn KPH KPM

Bollywood-festival i regi av X-Ray ungdomshus og World Music Festival KPM

10. NOVEMBER

Lunsj for diplomater HMK HMD

Seminar om Åpenhet, Det Norske Videnskaps-Akademi HMK

11. - 14. NOVEMBER

UNDP-feltreise - Botswana KPH

11. NOVEMBER

Norsk Mobelindustri 100 år, Ålesund KPM

12. NOVEMBER

Besøk til Heggeli barnehjem KPM

13. NOVEMBER

Statsråd HMK

Besøk Kirkens Bymisjons virksomhet Nadheim - for kvinner og menn med prostitusjonserfaring KPM

17. NOVEMBER

Besøk til Rabita speidergruppe på Grønland KPM

18. NOVEMBER

Audiens for Norges Døveforbund PML

Audiens for Blindeforbundet PML

Audiens for Foreningen for muskelsyke PML

Audiens for Norsk Epilepsiforbund PML

Audiens for Norsk Revmatikerforbund PML

Audiens for Special Olympics Norge PML

Entrepreneur of the Year - prisutdeling KPM

18. - 23. NOVEMBER

Global Agenda Council, Dubai KPH

19. NOVEMBER

FNs barnekonvensjon 20-års jubileum i Stockholm KPM

20. NOVEMBER

Statsråd HMK

Overrekkelse av Redd Barnas første Eglantyne Jebb-pris til H.M. Kongen, Oslo rådhus HMK

Bergensbanens 100-årsjubileum HMK

24. - 27. NOVEMBER

Statsbesøk til Sør-Afrika HMK HMD

24. NOVEMBER

Åpning Verdens første saltkraftprototype KPM

25. NOVEMBER

Utdeling av Holbergprisen, Bergen KPM

26. NOVEMBER

Gjestebud Skaugum KPH KPM

27. NOVEMBER

Statsråd KPH

1. DESEMBER

Verdens Aidsdag, Romsås Frivillighetssentral KPM

Middag for fylkesmennene HMK HMD KPH KPM

3. DESEMBER

Utdeling av Dronning Sonjas skolepris til Flåtestad ungdomsskole HMD

Høytidelig audiens for Bangladesh' nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Tsjads nye ambassadør HMK

4. DESEMBER

Røde Kors besøkstjeneste 60 år KPM

Statsråd HMK KPH

7. DESEMBER

Holdt foredrag i serien «Kapuscinski development lectures», Bucuresti Universitet KPH

8. DESEMBER 200

Middag for Høyesterett HMK HMD KPH

10. DESEMBER

Redd Barnas fredsprisfest - Rådhusplassen Oslo KPM

Audiens for mottakeren av årets Nobels Fredpris HMK HMD KPH KPM

Utdeling av Nobels Fredspris, Oslo rådhus HMK HMD KPH KPM

Bankett i forbindelse med utdelingen av Nobels Fredspris HMK HMD KPH KPM

11. DESEMBER

Statsråd HMK KPH

Julelunsj for regjeringen HMK HMD KPH KPM

Konsert i forbindelse med utdelingen av Nobels Fredspris, Oslo Spektrum KPH KPM MBH

12. DESEMBER

Trondheim Symfoniorkesters 100-årsjubileum PA

15. DESEMBER

H.M. Kongens Gardes kirkeparade, Trefoldighetskirken HMK KPH

17. DESEMBER

Julekonsert i Oslo Fengsel KPM

18. DESEMBER

Statsråd HMK KPH

21. DESEMBER

Besøk til Geilotun alders- og sykehjem på Geilo KPH KPM

22. DESEMBER

Julebesøk til Oslo Krisesenter HMD

24. DESEMBER

Julegudstjeneste i Uvdal kirke KPH KPM PIA MBH PSM

25. DESEMBER

Julegudstjeneste i Ris kirke HMK HMD AB

HOFFMARSKALATET

Avdelingen ledes av hoffmarskalk Arne Omholt og hadde i 2009 25 medarbeidere. Hoffmarskalatet er organisert med en personalseksjon, regnskapsseksjon, arkiv, bibliotek, IKT-seksjon og en rekke andre funksjoner.

Hoffmarskalatet ivaretar bl.a. følgende:

- økonomi- og personalforvaltning, herunder controllerfunksjon
- juridisk bistand til hoffsjefen og organisasjonen for øvrig
- organisasjonsutvikling
- dokumentasjonstjenester
- koordinering av helse- miljø- og sikkerhetsarbeidet
- beredskaps- og forebyggende sikkerhetsarbeid
- intern bistand og opplæring på IKT-feltet

Hoffmarskalatet forvalter midlene som bevilges til drift av Det kongelige hoff over statsbudsjettets programområde 00, programkategori 00.10, kapittel 0001 og 0002 - post 50-51, og er videre ansvarlig for økonomiforvaltningen av de bevilgede apanasjer, samt regnskapsføring for Åpent Slott, Skaugum Gård, Kronprinsesse Märthas Minnefond og Prinsesse Märtha Louises Fond. Bevilgningene over statsbudsjettets kapittel 0001 og 0002 - post 50 skal dekke kostnadene for; Kongehusets offisielle oppgaver, drifts- og lønnskostnader for Det kongelige hoff, samt forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av de statlige eiendommer med tilhørende parker i Oslo, som er stilt til H.M. Kongens disposisjon.

Forvaltning, drift og vedlikehold av de private eiendommene dekkes av de bevilgede apanasjer. Apanasjerammene dekker også personlige utgifter og enkelte utgifter knyttet til offisielle oppgaver.

Regnskapsseksjonen sørger for regnskapsførsel av til sammen åtte regnskapsklienter. Fra årsskiftet 2009 ble det innført fullelektronisk bilagsbehandling. Til tross for en presset bemannings-situasjon, har overgangen fra papirbasert til elektronisk bilagshåndtering vært svært vellykket, særlig fordi det ble satset mye på individuell opplæring og oppfølging av den enkelte saksbehandler.

Bilagsmengden var i 2009 på ca 10.700 bilag. Regnskapsseksjonen bidrar i tillegg til utvikling og vedlikehold av Det kongelige hoffs økonomiforvaltning, og løpende oppfølging av økonomi-arbeidet i organisasjonen.

ARNE OMHOLT
HOFFMARSKALK

Hoffmarskalatet koordinerer arbeidet med budsjett og virksomhetsplaner, og sørger for oppfølging gjennom året ved en bredt anlagt tertialrapportering på økonomi, virksomhetsplaner, personalarbeidet, inkludert helse, miljø og sikkerhet (HMS).

Personalseksjonen har ansvar for vedlikehold og utvikling av personaladministrative rutiner. Rammeverket er arbeidsmiljøloven, egen overenskomst og statens personalhåndbok så langt denne passer. I 2009 har Det kongelige hoff, i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene Norsk Tjenestemannslag/NTL og Slottspersonalets forening/STAFO, fremforhandlet ny Samarbeidsavtale som regulerer partenes plikter og rettigheter. Arbeidsgiversiden og arbeidstakersiden har et tett og godt samarbeid. Det settes av betydelig møtetid for informasjons-, drøftings- og forhandlingssaker.

Det kongelige hoff, medregnet ansatte ved Skaugum Gård og Åpent Slott, har ved utgangen av 2009 160 fast ansatte, vikarer eller midlertidig ansatte, fordelt på 151 årsverk. I tillegg ansettes sesongarbeidere i Slottsgartneriet og guider ved Åpent Slott i sommerhalvåret. I forbindelse med større arrangementer engasjeres servitører og kokker. Til sammen hadde Det kongelige hoff 326 lønsmottakere i 2009.

Kongeparets fylkestur gikk med Kongeskipet "NORGE" til Hordaland i juni. På vei inn til Austevoll ble DD.MM. Kongen og Dronningen møtt av mange småbåter og moderne fiskefartøy.

Det kongelige hoffs arkiv er Slottets dokumentasjonssenter. Hvert år kommer det store mengder med post og annet arkivverdig materiale som blir journalført i arkivet.

Hoffmarskalken ivaretar det overordnede ansvar for virksomhetens forebyggende beredskaps- og sikkerhetsarbeid. Videreutvikling av sikkerhetssystemer og sikkerhetstjenesten ved de kongelige eiendommene har også i 2009 stått høyt på dagsordenen.

Slottets bibliotek forvalter Slottets boksamling og annet biblioteksrelevant materiale som tidsskrifter, aviser, foto, album, kart, cd'er og dvd'er. Biblioteket betjener Kongefamilien og hoffets ansatte, samt besvarer eksterne henvendelser.

Slottets boksamling omfatter ca 28 500 bind, og har spesialsamlinger av bøker som har tilhørt Kong Oscar I, Kong Carl IV, Kong Oscar II, Dronning Alexandra, Kong Haakon VII og Dronning Maud. Katalogisering av Dronning Mauds bøker er påbegynt i 2009.

Det kongelige hoffs arkiv er organisasjonens dokumentasjonssenter. Dette innebærer registrering og oppbevaring av alt arkivverdig materiale. Det utføres et betydelig arbeid for å dokumentere Kongehusets virksomhet i inn- og utland, samt løpende drift av organisasjonen gjennom året. Det er en prioritert oppgave å ivareta den historiske dokumentasjonen som viser Kongehusets historiske og kulturelle arv, og arkivet deltar derfor aktivt i organisasjonens arbeid med kulturforvaltning. Henvendelser til arkivet er stadig økende og det legges stor fokus på service både utad og innad.

IKT-seksjonen har gjennom året gjort mange utskiftninger av datautstyr, blant annet fornying av et stort antall dataskjermer, som følge av overgangen til fullelektronisk bilagsbehandling, samt oppgradering av maskin- og programvare som følge av innføring av nytt arkiv-/saksbehandlingssystem. IKT-seksjonen har videre hatt en rekke interne utviklingsoppdrag av ulikt omfang, i tillegg til arbeidet med brukerstøtte.

KABINETTSSEKRETARIATET

Kabinettssekretariatet ledes av kabinettsekretær Berit Tversland som også er stedfortreder for hoffsjefen. I 2009 har avdelingen bestått av 11 personer, hvorav en medarbeider også er sekretær for hoffsjefen. Ordenskanselliet er organisatorisk lagt inn under kabinettsekretariatet.

Avdelingens hovedansvarsområde er planlegging, tilrettelegging og koordinering av DD.MM. Kongen og Dronningens offisielle og private virksomhet. Konkret innebærer dette bl.a. saksbehandling av forespørsler, invitasjoner og korrespondanse, rådgivning, protokollarbeid, arbeid med taler, planlegging og gjennomføring av reiser, besøk og arrangementer. Avdelingen har også ansvar for offisielle gaver ved statsbesøk og andre offisielle reiser, samt å sørge for hilsener og oppmerksomheter fra Kongeparet. Oppgaver knyttet til premier som deles ut i H.M. Kongens navn ligger også til kabinettsekretariatets ansvarsområde. Avdelingen har et utstrakt samarbeid med fylkesmennene over hele landet, samt med Utenriksdepartementet og norske ambassader.

I tillegg til Kongeparets program, har kabinettsekretariatet også ansvar for å ivareta Prinsesse Märtha Louise og Prinsesse Astrid, fru Ferners offisielle virksomhet. Det samarbeides tett med Kronprinsparets stab om koordinering av Kongefamiliens totale program.

Høsten 2009 har kabinettsekretariatet og kultur- og eiendomsavdelingen deltatt i pilotprosjekt for et nytt elektronisk saksbehandlersystem som man tar sikte på å gjennomføre i hele organisasjonen våren 2010. Det arbeides kontinuerlig med rutiner og hensiktsmessig bruk av avdelingens ressurser.

Kongeparets offisielle program er i stor grad bestemt ut fra konstitusjonelle forhold og oppgaver som gjennom årene er kommet til, i henhold til sedvane og tradisjon. Internasjonale oppdrag og innkommende invitasjoner bidrar også til å forme Kongeparets program. Året ble innledet med en stor mottakelse på Det kongelige slott for deltakerne fra OL og Paralympics i Beijing 2008. I april var Kongeparet vertskap for statsbesøk fra Canada som også inkluderte en dags besøk til Tromsø. Det ble gjennomført ett utgående statsbesøk til Sør-Afrika i november.

Kongeparets fylkestur gikk i 2009 til Hordaland med besøk til Tysnes, Austevoll, Fedje, Lindås, Austreim og Radøy kommuner. Kongeskipet «Norge» ble benyttet som transportmiddel og bosted.

Oscarshall ble tatt i bruk allerede dagen etter gjenåpningen og det ble avholdt konserter i regi av Åpent Slott og Oslo Kammermusikk Festival. I forbindelse med Dronning Sonjas Internasjonale Musikkonkurranse ble det avholdt mottakelse og konsert på Oscarshall. H.M. Dronningen delte selv ut prisen 28. august, og for første gang ble finalekonserten holdt i Operaen.

Kongeparets innsatsområder og prioriteringer ble søkt fulgt opp ved deltakelse i ulike arrangementer og besøk til relevante organisasjoner og institusjoner.

BERIT TVERSLAND
KABINETTSSEKRETÆR

DD.MM. Kongen og Dronningen kjørte i åpen bil på vei til Stortingets Høytidelige åpning i oktober.

H.M. Kongen har videreført sitt engasjement for barn og var til stede under visning av filmene «Sinna Mann» og «Engelen». Både DD.MM. Kongen og Dronningen har hatt samtaler med barn og unge, og de var begge til stede ved FNs barnekonvensjons 20-årsmarkering i Gamle Festsal i Universitetet i Oslo. H.M. Kongen mottok i november Redd Barnas første Eglantyne Jebb-pris for sitt engasjement for barn.

Kongefamilien har i 2009 hatt fokus på dialog med andre trossamfunn. H.M. Kongen og H.K.H. Kronprinsen besøkte i løpet av året Det mosaiske trossamfunn og Islamsk Råd. H.M. Dronningen besøkte moskeen Islamic Cultural Centre i forbindelse med åpning av en islamsk utstilling i mai. Der fikk hun også anledning til å møte representanter for kvinnegrupper.

I anledning av kvinnedagen inviterte H.M. Dronningen og H.K.H. Kronprinsessen kvinner med minoritetsbakgrunn til teselskap på Slottet. På ettermiddagen 17. mai ble et familiesenter i Grünerløkka bydel besøkt. H.M. Dronningens julebesøk ble lagt til et krisesenter, der hun blant annet fikk møte jenter med minoritetsbakgrunn som søkte tilflukt fra æresrelatert vold.

H.M. Kongen har i 2009 hatt et omfattende program i Norge og har vært tilstede ved flere prisutdelinger, store jubileer, viktige markeringer, konferanser og foredrag.

H.M. Kongen deltok bl.a. i markering av Bergensbanens 100-årsjubileum, Norges Rederiforbunds 100-års jubileum, Forsvarets øvelse «Gemini» i Midt-Norge, samt ved åpningen av Forsvarets Operative Hovedkvarter Bodø. Videre var H.M. Kongen til stede under Nor Shipping 2009 på Lillestrøm og Aqua Nor 2009 i Trondheim.

H.M. Kongen var til stede ved to bispevisgler, i henholdsvis Bjørgvin og Stavanger. H.M. Kongen var også i 2009 til stede ved en rekke nasjonale sportsarrangementer, bl.a. Ski-NM 2009 i Nordiske grener, langrenn på Gjøvik, VM i Allround på skøyter på Hamar, World Cup i skiflygning og kombinert i Vikersund og NM-finalen i kvinnefotball.

H.M. Kongen møter gjennom audienser på Slottet både stats- og regjeringssjefer, ambassadører og utsendinger fra flere land, samt ledere og representanter for større internasjonale og nasjonale organisasjoner og institusjoner. Det har til sammen vært åtte mottakelser for personer som har mottatt Kongens Fortjenstmedalje.

H.M. Dronningen har også i 2009 deltatt i en rekke kulturarrangementer, utstillinger og konserter. I september feiret Den norske opera sitt 50-årsjubileum med forestillingen «Rusalka», med Kongeparet til stede. H.M. Dronningen åpnet den danske og den nordiske paviljongen under Venezia-biennalen i juni 2009. Som beskytter for Det norske institutt i Roma var hun også til stede ved instituttets 50-års jubileum i september. Videre har H.M. Dronningen vært til stede ved åpningen av flere kunstutstillinger i Norge.

H.M. Dronningen deltok ved Norges Vels 200-årsmarkering på Folkemuseet i Oslo og ved Det norske hageselskaps 100-årsjubileum som ble feiret på Tøyen hovedgård med omvisning i Botanisk hage.

Dronning Sonjas skolepris ble i 2009 delt ut for fjerde gang. Prisen går til en skole som har utmerket seg i arbeidet for inkludering og likeverd. I 2009 tilfalt prisen Flåtestad ungdomsskole i Oppegård.

Kongeparet er beskyttere for flere organisasjoner og institusjoner. Man søker så langt mulig å følge opp beskytterskapene ved for eksempel deltakelse i store jubileer og arrangementer i regi av de forskjellige organisasjonene, samt ved audienser på Slottet.

Under statsbesøket til Sør-Afrika møtte Kongeparet unge seilere som deltar i et norskstøttet prosjekt utenfor Cape Town.

DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen besøkte Karasjok og Kautokeino i februar 2009.

DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESSENS STAB

Kronprinsparet hadde i 2009 et bredt sammensatt og variert program – med stor aktivitet både nasjonalt og internasjonalt.

Årets offisielle utenlandsreise med fokus på bilateralt samarbeid, gikk til Mexico i mars, mens fylkesturen i 2009 gikk til Rogaland. Sju kommuner fikk besøk: Utsira, Vindafjord, Gjesdal, Bjerkreim, Eigersund, Sokndal og Lund.

I februar tilbrakte Kronprinsparet to dager hos samefolket i Finnmark. Samefolkets dag 6. februar ble markert i Karasjok. Kronprinsparet fikk ellers en god innføring i samisk historie, kultur, hverdagsliv og tradisjoner og lærte om hvordan klimaendringene påvirker livet på vidda. I forbindelse med besøket åpnet H.K.H. Kronprinsessen de samiske sidene på Kongehusets hjemmeside på internett.

H.K.H. Kronprinsen begynte i 2009 en aktiv satsing på besøk til flerkulturelle miljøer og organisasjoner i Oslo. Sammen med H.M. Kong Harald besøkte H.K.H. Kronprinsen Det mosaiske trosamfund og synagogen, Islamsk Råd Norge og Rabita moskéen i Oslo.

H.K.H. Kronprinsessen videreførte sitt arbeid med å styrke innvandrerkvinnens levekår – gjennom deltakelse i en prosjektgruppe i Røde Kors som arbeider med dette. I anledning kvinnedagen 8. mars inviterte H.M. Dronningen og H.K.H. Kronprinsessen kvinner med innvandrerbakgrunn til te-selskap på slottet.

RANDI VESSELTUN
SJEF DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESSENS STAB

På forsommeren foretok H.K.H. Kronprinsen en klimarelatert reise sammen med DD.KK.HH. Kronprins Frederik av Danmark og Kronprinsesse Victoria av Sverige. I 2009 gikk turen til Grønland, mens en tilsvarende temareise i 2008 gikk til Svalbard. Turene har blant annet resultert i boken «Kongelige polartokt» som kom ut i oktober. Boken er skrevet av de tre tronarvingene og forskere som deltok på reisen til Grønland. På hjemmebane har Kronprinsparets klimasatsing blant annet resultert i at Skaugum nå er sertifisert som Miljøfyrtårn.

I juni var H.K.H. Kronprinsessen vertskap sammen med miljø- og utviklingsminister Erik Solheim for en stor aidskonferanse for unge ledere som ble holdt på Losby gods i Lørenskog. 40 unge ledere fra hele verden var samlet i tre dager. Fokuset var styrking av ungt lederskap i aidsarbeidet, både på nasjonalt, regionalt og globalt plan.

I tillegg til reisen til Mexico i mars hadde Kronprinsparet flere andre utenlandsbesøk med fokus på bilateralt samarbeid. I oktober åpnet Kronprinsparet Telenors nye kontorer i Budapest. Derfra reiste de så til New York for å delta på den årlige konferansen Clinton Global Initiative. Høsten 2009 besøkte dessuten H.K.H. Kronprinsen de norske styrkene i Afghanistan.

H.K.H. Kronprinsen har hatt et sterkt internasjonalt engasjement i 2009 – ikke minst i forbindelse med arbeidet med Global Dignity. Den årlige Global Dignity Day 20. oktober markerte H.K.H. Kronprinsen denne gang i Oxford mens han i løpet av året var tilstede ved Dignity Day på to skoler i Oslo: Bjørnholt og Elvebakken.

H.K.H. Kronprinsen er med i nettverket Young Global Leaders (YGL) som springer ut fra World Economic Forum (WEF) – og deltar hvert år på WEFs møte i Davos. Under møtet i januar 2009 lanserte WEF et nytt initiativ: Global Redesign Initiative (GRI), som arbeider med å finne nye løsninger på globale utfordringer. Young Global Leaders gir innspill til GRI innenfor en rekke temaområder – og på forsommeren ble H.K.H. Kronprinsen invitert til å lede YGLs arbeid med GRI. I tillegg deltar han selv i arbeidsgruppen som fokuserer på verdier – mens H.K.H. Kronprinsessen er medlem av gruppen som diskuterer ungdom og helse.

H.K.H. Kronprinsessen er beskytter for Røde Kors, og har de siste to årene sittet i styret til Kirkens Bymisjon. I 2009 gjorde H.K.H. Kronprinsessen seg ytterligere kjent med organisasjonenes arbeid – gjennom besøk til virksomheter og deltakelse på aktiviteter – både i Bodø, Bergen, Hamar og Oslo. H.K.H. Kronprinsessen er også beskytter for norsk design, og markerte i november 100-årsjubileet til Norsk Møbelindustri – med utstilling i Ålesund og bedriftsbesøk til møbelfabrikker på Sunnmøre.

H.K.H. Kronprinsen har i 2009 hatt en bred satsing mot norsk næringsliv – og sitter i hovedkomitéen for Ski-VM 2011. Der har han vært initiativtaker til arbeidet med flerkulturell rekruttering av frivillige. Kronprinsessen har siden høsten 2008 vært deltidsstudent på BI ved siden av sine offisielle oppgaver.

H.K.H. Prinsesse Ingrid Alexandra var med H.K.H. Kronprinsessen på sitt første offisielle oppdrag, da hun i juni møtte miljøagentene på slottsplassen i anledning verdens miljøverndag.

Som kompensasjon for at staten ikke stiller bolig til disposisjon for Kronprinsparet, er det lagt inn midler i apanasjebevilgningen til forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) av hovedhuset på Skaugum. Apanasjen utgjorde totalt kroner 6 536 000. Av disse er ca kroner 4 900 000 benyttet til FDVU-formål. Dette inkluderer kroner 2 000 000 til renter og avdrag på lån til rehabiliteringsprosjektet på Skaugum. Kroner 1 600 000 er benyttet til private formål. Dette omfatter også innkjøp av offisielle antrekk.

Stortinget bevilget tiltaksmidler til restaurerings- og rehabiliteringsarbeider av fasader og drenering av hovedbygget på Skaugum.

Kronprinsparet fikk i 2009 bevilget tiltaksmidler av Stortinget til å foreta en rehabilitering av Skaugum. Utbedringene var såpass omfattende at Kronprinsfamilien flyttet ut for en periode. På senhøsten ble Skaugum igjen tatt i bruk for offisielle arrangementer. Det årlige gjestebudet ble arrangert for sjette gang.

DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab er fordelt mellom Slottet og Skaugum og talte ved årsskiftet 19 ansatte, under ledelse av stabssjef Randi Vesseltun. Stabens oppgaver består i planlegging og gjennomføring av Kronprinsparets offisielle og private program, saksbehandling av løpende korrespondanse, samt hushold og drift av Skaugum. Staben har ansvar for egen budsjettering og rapportering, har forvalteransvar for Skaugum gård og ivaretar sekretariatsfunksjon for Kronprinsparets Humanitære Fond. Staben samarbeider tett med kabinettssekretariatet for å koordinere Kongefamiliens program mens øvrige avdelinger bistår med tjenester innen sitt fagområde.

Prinsesse Märtha Louise var til stede ved åpningen av det landsomfattende idrettstevnet Vivil-lekene i Bærum.

PRINSESSE MÄRTHA LOUISE

Fra 1. januar 2009 har Prinsesse Märtha Louise ikke lenger et eget sekretariat ved Det kongelige hoff. Prinsessens offisielle invitasjoner og beskytterskap ivaretas av kabinettsssekretariatet.

Samtidig har Prinsesse Märtha Louise privat ansatt en personlig assistent som både har ansvar for Prinsessens private program og koordinering av den profesjonelle virksomheten i samarbeid med en manager.

I januar ble Prinsesse Märtha Louise og Ari Behns yngste datter, Emma Tallulah Behn, døpt i Slottskapellet av sokneprest i Lommedalen, Gunnar Næsheim.

Prinsesse Märtha Louises offisielle virksomhet er i hovedsak tilknyttet mennesker med ned-satt funksjonsevne. I løpet av 2009 gjennomførte Prinsessen seks offisielle oppdrag. I vårsemesteret åpnet Prinsessen den nyrenoverte St. Olavs plass i Oslo med skulpturen «Lysfontene», og hun åpnet Vivil-lekene som er et landsomfattende idrettstevne for utviklingshemmede. Prinsessen åpnet også Europamesterskapet for funksjonshemmede ryttere i august, og hun besøkte Sørvangen Næringspark i Drammen, som er en bedrift for mennesker med psykiske handikap. I september var

Prinsessen i Trondheim for å åpne Nordisk tegnspråkkonferanse og på besøk hos A.C. Møller skole og Møller barnehage for hørselshemmede. Senere på høsten var Prinsesse Märtha Louise til stede ved markeringen av Verdens Synsdag og 100-årsjubileet til Norges Blindforbund.

Prinsesse Märtha Louise er beskytter for seks organisasjoner, og i november var representanter fra alle seks organisasjonene i audiens hos henne på Slottet for å orientere om sin virksomhet.

Prinsessen er også engasjert i Prinsesse Märtha Louises fond, hvor hun selv er styreleder. Fondet deler ut midler til tiltak som skal gi funksjonshemmede barn glede i hverdagen.

PRINSESSE ASTRID, FRU FERNER

Kabinettsssekretariatet bistår Prinsesse Astrid, fru Ferner i planlegging og tilrettelegging av alt offisielt program. Normalt ledsages Prinsessen av sin hoffdame, men ved større reiser og arrangementer følges hun også av en representant fra kabinettsssekretariatet.

I løpet av 2009 har Prinsesse Astrid, fru Ferner fulgt opp sine beskytterskap og hatt flere audienser for representanter for disse. Hun er alltid til stede ved innkommende statsbesøk og deltar ved de fleste store interne arrangementer på Slottet, som for eksempel middag for diplomatene og middag for stortingsrepresentantene.

I løpet av året har Prinsesse Astrid, fru Ferner vært til stede ved åpningsmøtet til Hjerateaksjonen og hun har vært i Trondheim i forbindelse med 100-årsjubileet til Trondheim Symfoniorkester, som hun er beskytter for. Prinsessen leder styret i Kronprinsesse Märthas Minnefond.

Prinsesse Astrid, fru Ferner deltok da den kanadiske generalguvernøren avla statsbesøk til Norge.

Det er stor interesse blant media for å dekke Kongehusets offisielle virksomhet både nasjonalt og internasjonalt.

KOMMUNIKASJONSSTABEN

En av kommunikasjonsstabens viktigste oppgaver er rådgivning til Kongefamilien og Det kongelige hoff i kommunikasjons spørsmål. Samarbeid og service overfor norske og utenlandske medier er en høyt prioritert oppgave. Staben har også ansvar for hoffets intranett, Kongehusets hjemmesider og offisiell fotografering av Kongefamilien.

Kommunikasjonsstaben ligger direkte under hoffsjefen, og Marianne Hagen er kommunikasjonssjef. Kommunikasjonsstaben har i tillegg bestått av assisterende kommunikasjonssjef, en kommunikasjonsrådgiver fra 1. juni 2009 og en web-redaktør.

Kongehusets hjemmesider www.kongehuset.no er godt besøkt. All offisiell programvirksomhet, audienser, pressemeldinger og nyheter offentliggjøres på hjemmesiden. I tillegg inneholder sidene biografisk materiale, informasjon om monarkiet, kongelige eiendommer og Slottets samlinger. Kongehuset har i år lansert samiske sider og egne barnesider under www.kongehuset.no. I tillegg har Kongehuset dette året tatt steget ut i de sosiale mediene. DD. KK. HH. Kronprinsen og Kronprinsessen er på Twitter og Facebook.

MARIANNE HAGEN
KOMMUNIKASJONSSJEF

Kongeparets årlige fylkestur gikk i 2009 til Hordaland og Kongeparet møtte media til et avsluttende pressemøte på Radøy.

Det har vært stor interesse fra media for mange av begivenhetene i 2009. Særlig stor har interessen vært for DD.MM. Kongens og Dronningens statsbesøk til Sør-Afrika i november, og Kronprinsparets offisielle besøk til Mexico i mars. Også Kongeparets fylkestur til Hordaland og Kronprinsparets fylkestur til Rogaland fikk bred dekning. H.K.H. Kronprinsen har også besøkt norske styrker Afghanistan, og i egenskap av goodwill-ambassadør for FNs tusenårsmål, Botswana i november.

Medieopplegget i forbindelse med statsbesøk og ved større offisielle utenlandsreiser er gjennomført i nært samarbeid med Utenriksdepartementets besøksseksjon. Ved større reiser og besøk i Norge er medieprogrammene lagt opp i nært samarbeid med de respektive fylkesmenns presseansvarlige.

Under et besøk i New York møtte Kronprinsparet pressen til et pressemøte på Manhattan.

Det kongelige hushold har blant annet ansvaret for kjøkkenet ved Det kongelige hoff.

DET KONGELIGE HUSHOLD

Det kongelige hushold har en sentral rolle i den daglige drift av Det kongelige slott, Bygdø kongsgård, Kongsseteren, «Prinshytta» i Sikkildalen, sommerstedet «Mågerø» og Kongeskipet Norge. Avdelingen er satt sammen av seksjoner innen servering, kjøkken, renhold, kammertjeneste, transport, vakt og resepsjon, og i 2009 bestod den av 48 ansatte, ledet av hoffintendant Lars Christian Krog.

Husholdet har kontinuerlig fokus på samhandling seksjonene imellom, for å kunne besørge en sunn økonomisk, effektiv og profesjonell plattform for leveranse av trygg, praktisk støtte til DD.MM. Kongen og Dronningen. Avdelingen bistår både ved offisielle og private gjøremål og arrangement, i tillegg ved reiser i inn- og utland. Ved behov bistår husholdet DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen, Prinsesse Märtha Louise og Prinsesse Astrid, fru Ferner.

Som i organisasjonen for øvrig er miljø og mangfold sentrale begrep i husholdets daglige drift. I 2009 har kjøkkenseksjonen hatt et spesielt sterkt fokus på bruk av norske råvarer, gjerne fra småskalaprodusenter fra syd til nord i landet. Hver av avdelingens seksjoner arbeider kontinuerlig med kompetansehevende tiltak og læring. Gjenåpningen av Oscarshall har bidratt til ytterligere fokus på behandling av antikvariske verdier og gjenstander.

LARS CHRISTIAN KROG
HOFFINTENDANT

KULTUR- OG EIENDOMSAVDELINGEN

H.M. Kongen har disposisjonsrett til de statlige kongelige eiendommer i henhold til st.prp.nr. 1, 2004-2005. Ansvaret for drift og vedlikehold av de statlige kongelige eiendommer i Oslo er delt mellom Det kongelige hoff og Statsbygg. Statsbygg ivaretar alt utvendig vedlikehold av bygningene, de tekniske anlegg og byggemeldingspliktige arbeider.

Kultur- og eiendomsavdelingen har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold, utvikling av bygningenes interiør, med kunst og inventar og kongelige private samlinger. Avdelingen har også ansvar for tilknyttede parkanlegg. Avdelingen forvalter store verdier og det legges vekt på å drifte og styre eiendommene på en forsvarlig måte.

Kultur- og eiendomsavdelingen har 51 ansatte og ledes av slottsforvalter Ragnar Osnes. Avdelingen består av arkivaliaprojektet, seksjon for kunst, driftsseksjon privat, driftsseksjon stat og slottsgartneriet. Åpent Slott er administrativt innplassert i avdelingen.

De statlige kongelige eiendommer er:

- Det kongelige slott med hoffsjefsbolig, portnerboliger, gartneri, stallbygning og park
- Bygdø kongsgård – hovedbygning med tjenerfløy og park
- Oscarshall med kjøkkenbygning, kavalerbygning, portnerbolig og park

Driftsseksjonen for de private kongelige eiendommene får driftsmidlene over apanasjen til nødvendig forvaltning, drift og vedlikehold av de private eiendommene. Flere av bygningene er av kulturhistorisk verdi slik at vedlikeholdstiltak gjennomføres varsomt.

BYGNINGENE

Seksjon for drift stat forvalter de statlige kongelige eiendommene. Driften og vedlikeholdet av de kongelige eiendommene som Det kongelige slott og Bygdø kongsgård krever stor innsats og betydelige ressurser. Det utføres kontinuerlige vedlikeholdsarbeider på disse bygningene.

Det kongelige slott:

Ved Slottet er vindusrehabiliteringen videreført og dette arbeidet fortsetter i 2010. Arbeidet er omfattende og vil ta mange år å få gjennomført.

Høsten 2009 ble restaureringsarbeidet av Den store spisesal på Slottet igangsatt. Dette arbeidet skal være ferdig våren 2010. Forut for dette arbeidet ble det gjennomført en grundig farge- og materialundersøkelse. Den store spisesal vil etter ferdigstillelsen føres tilbake i størst mulig grad til sin opprinnelige utførelse. Det kongelige hoff utviklet i samarbeid med en møbelprodusent, nye klassiske stoler for stabling, samt nye sammenleggbare bord for Den store spisesal. Bordene har samme form og størrelse som de opprinnelige. De nye bord og stoler skal stå ferdig samtidig med restaureringsarbeidene.

RAGNAR OSNES
SLOTTSFORVALTER

Oscarshall ble gjenåpnet i august 2009 etter flere års rehabilitering.

Lager:

For å ivareta forsvarlig lagring av møbler og inventar som ikke benyttes, har Det kongelige hoff inngått langsiktige leieavtaler av eksterne lagerlokaler. Lagrene ble tatt i bruk i 2008, og arbeidet med å merke, fotografere og registrere elektronisk de enkelte gjenstandene har fortsatt i 2009 og vil bli ferdigstilt i løpet av 2010.

Skaugum:

Det kongelige hoff mottok i begynnelsen av 2009 tiltaksmidler fra Stortinget til restaurerings- og reparasjonsarbeider av fasader og drenering av hovedbygget på Skaugum. Disse arbeidene startet etter påske og ble i vesentlig grad ferdigstilt i november. Fasadene med vinduer og puss hadde til dels store skader og hele terrassen på sydsiden av huset måtte rives og reetableres etter at dreneringsarbeidene var sluttført. Fasadene ble hugget helt ned da pussen hadde løsnet fra teglkonstruksjonen på mer enn halvdelen av bygningen. Deretter ble fasaden pusset opp på nytt med kalksement og påført to lag med kalksementmaling. Alle vinduer og dører ble tatt ut, skrapet, kittet om og malt. Enkelte mindre arbeider gjenstår i 2010 med ferdigstilling innen 17. mai 2010. Skaugum fremstår nå med riktig oppbygget fasade, med fargesetting i tråd med den opprinnelige utformingen til arkitekt Arnstein Arneberg.

Oscarshall:

DD.MM. Kongen og Dronningen gjenåpnet Oscarshall den 22.august 2009, etter en nær tre år lang restaurerings- og renoveringsperiode av bygningene, der råte-, fukt- og generelle skader er utbedret. Rehabiliteringen av Oscarshall har bestått av fire prosjekter: Ny infrastruktur med drenering, fasader, interiør med inventar og park. I disse fire prosjektene har det vært et nært og godt samarbeid mellom Riksantikvaren, Statsbygg og Det kongelige hoff. Oscarshall fremstår nå korrekt i forhold til slik det opprinnelig stod ferdig i 1852.

Ny infrastruktur er etablert med kloakkering til offentlig vannverk og fornying av elektriske hovedkabler. Det er etablert nye toalett- og garderobefasiliteter, anretning og kjøkken. Videre er det gjennomført en totalrenovering av alt interiør og inventar. Kjøkkenbygningen er totalt renoveret med nye toaletter, garderobe, kjøkken og møterom til bruk for konserter, foredrag eller utstillinger.

Portnerboligen er også satt i stand med salgslokale for besøkende og oppholdsrom med garderobefasiliteter for guidene. Kavalerbbygningen er pusset opp utvendig, mens paviljongen i parken vil bli satt i stand på et senere tidspunkt.

De historiske interiørene på Oscarshall er renoveret i henhold til omfattende undersøkelser og kildesøk. Inventaret er rekonstruert med utgangspunkt i inventarlistene fra 1859. Arbeidet har medført studier av forskjellige inventarfortegnelser fra 18- og 1900-tallet, håndskrifter, fotografier og ikke minst akvarellene laget av slottets arkitekt Johan H. Nebelong. Samlingen av billedkunst, med unntak av fastmonterte skulpturer og friser, er demontert fra veggene og renses og behandlet for konservering. Møbler og alt øvrig inventar ble samtidig flyttet ut av bygningen for konservering. De fleste møblene ble tegnet av arkitekt Nebelong og inngikk i hans helhetlige plan for lystslottet. Det har medført at det aller meste av billedkunst og møbler har fått beholde sin plass i bygningen siden den stod ferdig i 1852.

I dag fremstår Oscarshall lystslott med et langt lysere og mer fargerikt interiør, og nærmere det opprinnelige interiøret fra 1852, enn da rehabiliteringsarbeidene tok til i 2005. Oscarshall park ble åpnet for publikum samtidig med gjenåpningen av lystslottet. Parkanlegget med fontener, murer, stier og beplantning er i stor grad rehabilitert.

KUNST

Seksjon for kunst har ansvar for forvaltning av den omfattende samlingen av historiske møbler, kunsthåndverk, antikviteter og billedkunst. Samlingen består i hovedsak av gjenstander fra 1800-tallet som i dag står utplassert i interiørene på de kongelige eiendommer eller er magasinert. Hovedmålsettingen for seksjonens arbeid er å sikre lang levetid for gjenstandene og øke kunnskapen om de kunst- og kulturhistoriske verdiene samlingen representerer. Seksjonen arbeider med registrering og vedlikehold av samlingen, informasjonsvirksomhet, deltagelse i prosjekter knyttet til rehabilitering av eiendommene, rådgivning og vurdering av utlånsforespørsler. H.M. Dronningens kunstsamling inngår i seksjonens ansvarsområde.

Gjennom 2009 har seksjonen videreført det omfattende arbeidet med registrering av møbler. Møbelsamlingen gir et unikt tidsbilde fra perioden rundt 1840-tallet, da den nye norske kongeboligen ble møblert og gjort innflyttingsklar. Seksjonen har også videreført arbeidet med å registrere eldre rideutstyr i selekammeret og vogner og karjoler som ganske nylig ble flyttet til et nytt lager. I desember 2009 ble registreringen av kammerherre Fredrik Fayes omfattende medalje- og ordenssamling, som ble donert til Slottet i 1903, slutført.

PARKANLEGG OG BLOMSTERDEKOR

Slottsgartneriet har ansvaret for drift, vedlikehold og utvikling av parkene, dekor med levende planter og avskårne blomster, samt produksjon av planter i veksthuset.

Det viktigste elementet i parkene er trærne. I Slottsparken og parken på Bygdø kongsgård er det totalt ca 1500 trær. Trærne er hovedsakelig mellom 150 – 200 år gamle og representerer parkenes «tak». Tilstanden vurderes fortløpende. I 2009 var det nødvendig å felle flere trær i

H.M. Kong Carl Gustaf av Sverige og H.K.H. Kronprinsen åpner Kosterhavets nasjonalpark og Ytre Hvaler nasjonalpark i september.

Slottsparken grunnet svekkelser og skader. I årene fremover vil det bli nødvendig med betydelig beskjæring eller utskifting. Plenene har stor slitasje. Kvaliteten har de to siste år blitt betydelig forbedret på grunn av innføring av nye drifts- og vedlikeholdsrutiner, med økt ettersyn. Veksthuset produserte i 2009 19 000 sommerblomster for utplantning i parkene, 12 000 tulipaner og inkaliljer for snitt, og ca 500 julestjerner til dekor og gaver. Veksthuset har også en avdeling for overvintring av planter før utplassering på sommerstid.

ARKIVALIAPROSJEKTET

Arkivalia- og fotoregistreringsprosjektet er administrativt innpasset i kultur- og eiendomsavdelingen, men rapporterer til hoffsjefen innenfor eget fagområde. Seniorrådgiver Lise Harlem er leder for prosjektet. Fotoregistreringsprosjektet arbeider spesielt med oppgaver knyttet til samlingen av historiske fotografier ved Det kongelige hoff. Store deler av hoffsjefens og kabinetssekretariatets gjenværende eldre arkiver ble gjennomgått i 2009.

Fotoregistreringsprosjektet har nå samlet alt fotografisk materiale som oppbevares ved Hoffet. Mange av fotografiene er meget verdifulle og samlingen er unik. Fotosamlingen består av album, innrammede fotografier, enkeltfotografier, postkort, negativer, slides og levende film. Fotoalbum og enkeltfotografier er sortert og arkivert i syrefri emballasje. Det utføres fortløpende digitalisering og registrering av fotosamlingen. Den levende filmen er blitt digitalisert, og originalmaterialet er arkivert ved Nasjonalbiblioteket.

Forespørsler om tilgang til og informasjon om fotografier og annet historisk materiale er økende. Spesiell oppmerksomhet har vært vist overfor det pågående forfatterskap om kong Haakon og Dronning Mauds biografi.

H.M. KONGENS ADJUTANTSTAB

H.M. Kongens adjutantstab består av sjef adjutantstab, tre overadjutanter for H.M. Kongen, tre vakthavende adjutanter for H.M. Kongen og tre vakthavende adjutanter for H.K.H. Kronprinsen. Offiserene har gradsnivå fra kaptein/kapteinløytnant til oberst/kommandør og kommer fra hver av forsvarsgrenene Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret.

Vakthavende adjutant tilbringer sin vaktmåned sammen med H.M. Kongen eller H.K.H. Kronprinsen enten de er på Slottet eller på besøk/reise i inn- og utland. H.M. Kongens tre overadjutanter deltar etter behov ved arrangementer og seremonier.

Brigader Nils P. Granholt fra Hæren er sjef for H.M. Kongens adjutantstab. Sjef adjutantstaben har ansvaret for adjutanttjenesten og er bindeledd mellom Det kongelige hoff og Forsvaret. I tillegg er sjef adjutantstaben Det kongelige hoffs prosjektleder og koordinator for alle inn- og utgående statsbesøk. Dette innebærer blant annet ansvar for all planlegging og gjennomføring av statsbesøk for Slottets del. Sjef adjutantstab samarbeider i den forbindelse nært med Utenriksdepartementet.

Aktuelle kandidater til overadjutant- og adjutantstillingene forespørres og 1. september hvert år skiftes det ut en overadjutant for H.M. Kongen og en vakthavende adjutant for henholdsvis H.M. Kongen og H.K.H. Kronprinsen. Dette skjer i et treårig roterende system. Ved skiftet i 2009 var det overadjutant for H.M. Kongen fra Hæren, H.M. Kongens vakthavende adjutant fra Luftforsvaret og H.K.H. Kronprinsens vakthavende adjutant fra Sjøforsvaret som ble skiftet ut.

I 2009 har hele adjutantstaben deltatt i planlegging og gjennomføring av statsbesøk fra Canada i april. Sjef adjutantstaben og vakthavende adjutant for H.M. Kongen planla, koordinerte og deltok også under statsbesøket til Sør-Afrika i november. I tillegg har representanter fra adjutantstaben fulgt H.M. Kongen og H.K.H. Kronprinsen i forbindelse med offisielle reiser i inn- og utland. Utover dette har adjutantstaben deltatt ved Stortingets høytidelige åpning 9. oktober, ved høytidelige audienser hvor nye ambassadører overleverer sine akkreditiver, ved middager og andre arrangementer på Slottet, samt ved alle andre offisielle og høytidelige begivenheter i 2009.

NILS PETTER GRANHOLT
SJEF H.M. KONGENS ADJUTANTSTAB

KONGELIGE ORDENER OG MEDALJER

DEN KONGELIGE NORSKE ST. OLAVS ORDEN

Den Kongelige Norske St. Olavs Orden ble stiftet av Kong Oscar I i 1847 og tildeles som «belønning for utmerkede fortjenester av fedrelandet og menneskeheten». H.M. Kongen er ordenens Stormester. St. Olavs Orden er oppkalt etter helgenkongen, Olav den hellige. Med unntak av kongelige og statsoverhoder, tildeles St. Olavs Orden i dag kun til nordmenn.

H.M. Kongen oppnevner, etter innstilling fra hoffsjefen, et ordensråd. I 2009 har ordensrådet bestått av regjeringsråd Nina Frisak (kansler), arbeidende styreformann Benedicte Berg Schilbred (visekansler) (til 1. juli 2009), fungerende hoffsjef Berit Tversland (skattmester til 1. februar 2009), hoffsjef Åge B. Grutle (skattmester fra 1. februar 2009), spesialrådgiver Kirsten Vinje Gunnerud, rektor Eivind Hiis Hauge (til 1. juli 2009), administrerende direktør Didrik Munch (visekansler fra 1. juli 2009), professor Tove Bull (fra 1. juli 2009) og Universitetsdirektør Per Maudal (fra 1. juli 2009).

Ordenskanselliet ble i 2009 ledet av fungerende kansellisjef, brigader Nils Petter Granholt. Kansellisjefen er organisatorisk lagt inn under kabinettsekretariatet. Kansellisjefen assisteres av ordenssekretær Sven Gj. Gjeruldsen.

Ordensrådet gir H.M. Kongen råd om tildeling av St. Olavs Orden til norske borgere. Det har i 2009 vært avholdt tre møter i Ordensrådet.

NILS PETTER GRANHOLT
FUNG. KANSELLISJEF

UTDELINGER I 2009

KOMMANDØR

Brattestå, Hans
Stortingets direktør

Gjønnes, Kåre
Fylkesmann

Stormoen, Kjell
Skuespiller

Bleken, Håkon
Billedkunstner

Barlindhaug, Johan Petter
Selvstendig næringsdrivende

RIDDER 1. KLASSE
Unsgård, Geirmund
Professor dr. med.

Skjæraasen, Julie Solem
Professor dr. med

Boine, Mari
Kunstner

Karlsen, Kjell Mørk
Organist og komponist

Nordin, Sven
Skuespiller

Holmen, Kjersti
Skuespiller

Berg, Arne
Dr. scient.

Iversen, Bjarne Magnus
Overlege professor dr. med.

Myhre, Lars Anders
Spesialrådgiver

Østensen, Olaf Magnus
Avdelingsdirektør

Lindemann, Rolf
Overlege dr. med.

Ljunggren, Anne Elisabeth
Professor

Rickhard, Leonard
Billedkunstner

Hald, Finn M.
Brukskunstner

Natvig, Jacob Birger
Professor dr. med.

Varhaug, Jan Erik
Overlege professor dr. med.

Henrichsen, Bjørn
Adm. dir.

Helljesen, Geir
Journalist

RIDDER (SOM EMBETSTEGN)
Bull, Tove
Professor

Maudal, Per I.
Universitetsdirektør

Stortingets direktør Hans Brattestå ble utnevnt til Kommandør av Den Kongelige Norske St Olavs Orden for embetsfortjeneste. Her er han flankert av sin kone og sine døtre.

DEN KONGELIGE NORSKE FORTJENSTORDEN

Den Kongelige Norske Fortjenstorden ble stiftet av Kong Olav V i 1985. Den tildeles utenlandske borgere og norske borgere i utlandet som belønning for særlig fortjenstfullt virke for norske interesser og for menneskeheten. H.M. Kongen er ordenens Stormester.

For ordenens møter i 2009 har hoffsjef Åge B. Grutle vært kansler og formann i Ordensrådet. Han overtok etter fungerende hoffsjef, kabinettssekretær Berit Tversland 1. februar 2009.

Ordensrådet har i tillegg bestått av protokollsjef Ove Thorsheim i Det kongelige Utenriksdepartement (visekansler) og rådsmedlem brigader Nils Petter Granholt, i egenskap av fungerende kansellisjef i Den Kongelige Norske St. Olavs Orden.

Ordensrådet gir ordenens Stormester råd om tildeling av Fortjenstordenen til utenlandske og norske borgere. Det har i 2009 vært avholdt to møter i Ordensrådet, og det er totalt behandlet 70 saker.

Fortjenstordenens kanselli består av kansellisjef Øystein Braathen og ordenssekretær Svenn J. Bjerkem.

UTDELINGER I 2009

STORKORS

Budge, Roberto Eduardo Alonso,
Chiles ambassadør til Norge

Whitney, Benson K.,
USAs ambassadør til Norge

Blombergsson, Lena,
ambassaderåd, Sverige

KOMMANDØR

Roeden, Ronald van,
Nederlands ambassadør til Norge

Bauer, Yehuda,
professor, Israel

Frangione, Roberto,
ambassaderåd, Italia

Syrén, Håkan Erik Gunnar,
forsvarssjef, Sverige

Blokhus, Bjørn,
ambassadør, Rabat

Føreland, Gunnar,
ambassadør, Harare

Gislesen, Thor,
ambassadør, Kathmandu

Carlmark, Petter,
konsul i Adelaide, Australia

Motzfeld, Eva Kristina,
ernæringsfysiolog, Norge

Gjos, Tore,
ambassadør, Lusaka

Castex, Louis,
professor og direktør, Frankrike

Rajic, Ljubisa,
professor, Serbia

Hansen, Rolf Willy,
ambassadør, Damascus

Christensen, Inger Højbjerg,
konsul i Herning, Danmark

Rauen, Aloysius,
konsul i München, Tyskland

Holthe, Torbjørn,
ambassadør, Karibien

Cook, Eli,
universitetslektor, Storbritannia

Rosnes, Sten Arne,
generalkonsul, San Francisco

Hovdkinn, Øystein,
ambassadør, Bucuresti

Endresen, Tormod Cappelen,
generalkonsul, Guangzhu

Rygh, Eva,
generalkonsul, Alicante

Johansen, Elin Østebo,
ambassadør, Genève

Fletcher, Nigel,
konsul i Bristol, Storbritannia

Serna, Carlos Aragon Gil de la
ambassadesekretær, Spania

Klepsvik, Ingunn,
ambassadør, Caracas

Fredriksen, Jon Elvedal,
generalkonsul, Murmansk

Sletner, Siri,
ambassadør, Budapest

Mulva, James J.,
direktør, USA

Garton, Janet,
professor, Storbritannia

Talkington, Fiona,
programleder, Storbritannia

Nissen, Dag,
ambassadør, Antananarivo

Heliard, Jacques Pierre,
konsul i Nantes, Frankrike

Tankariwala, Noshur Framji,
konsul i Kolkata, India

Norheim, Aud Lise,
ambassadør, Beirut

Hoganson, Donald C.,
tidl. formann, USA

Tinco, Gutemberg Natal Barbosa,
konsul i Natal, Brasil

Sevje, Svein,
ambassadør, Karthoum

Homme, Eivind,
ambassadør, Jakarta

Vea, Jon,
ambassadør, Luanda

Smedberg, Martina,
ambassaderåd, Sverige

Jebsen, Pål Marius,
kommunikasjonsrådgiver, Sverige

Vrbova, Jarka,
universitetslektor, Tsjeckia

Vikør, Guro Katharina,
ambassadør, Ljubljana

Johannessen, Bjørn,
ambassadør, Lilongwe

Vaagen, Lars Ole,
ambassadør, Guatemala

Aas, Kåre Reidar,
ambassadør, Kabul

Lamothe, Christine,
kurator, Frankrike

Westberg, Tove Bruvik,
ambassadør, Maputo

Aasheim, Rune,
Generalkonsul, St. Petersburg

Le Pottier, Jacques,
professor og dekanus, Frankrike

Wille, Petter,
ambassadør, Strasbourg

RIDDER 1. KLASSE

Bjørnsgaard, Kari M.,
ambassadør, Asmara

Mikolajski, Marian,
konsul i Krakow, Polen

Ylitalo, Jari Olavi,
forsvarsattaché, Finland

Cabrera, José Luis Riera,
konsul i Denia/Alicante, Spania

Mitchell, Graeme,
generalkonsul i Wellington, New Zealand

RIDDER
Allen, Anthony John Rowlett,
visekonsul i Brighton, Storbritannia

H.M. KONGENS MEDALJERÅD

H.M. Kongen besluttet i april 2009 å oppnevne et medaljeråd. Hoffsjef Åge B. Grutle leder medaljerådet som for øvrig i 2009 har bestått av kabinettssekretær Berit Tversland, fungerende kansellisjef, brigader Nils Petter Granholt, assisterende kommunikasjonssjef Sven Gj. Gjeruldsen og seniorsekretær Bjørg Wilmann. Medaljerådet er H.M. Kongens rådgivende organ i medaljesaker. Medaljerådet har hatt seks møter i 2009.

ST. OLAVS MEDALJEN

St. Olavs medaljen ble stiftet av Kong Haakon VII i 1939 «til belønning av fortjenster ved utbredelse av kjennskap til Norge og fremme av forbindelsen mellom det utflyttede Norge og hjemlandet». St. Olavs medaljen kan tildeles nordmenn og utlendinger. Medaljen utdeles i sølv med krone.

NORDMENN
Bjørgaas, Olav,
Lege, Stavanger

Myrung, Ellen Margrethe,
Søndagsskolelærer, København

Qvamme, Henry,
Formann, København

UTENLANDSKE STATSBORGERE
Anderson, Verlyn,
Professor, Minnesota

Brevig, Berit,
Kulturmedarbeider, New York

Forssblad, Marianne,
Direktør, Seattle

Gran, Johanne,
Sosialarbeider, Torrevieja

Irvine, James W.,
Forfatter, Lerwick

Morkemo, Trygve,
Bedriftsleder, San Francisco

Müller, Wolfgang,
Honorær konsul, Hamburg

Høyum, Leslee Lane,
Informasjonsformidler, Minnesota

Hedberg, Blaine,
Eksekutivdirektør, Wisconsin

KONGENS FORTJENSTMEDALJE

Kongens Fortjenstmedalje ble stiftet av Kong Haakon VII i 1908 til belønning for særlig fortjenstfull innsats over lengre tid i samfunnslivet, i offentlig stilling eller verv, ved innsats i frivillige organisasjoner eller ved annen personlig virksomhet av samfunnsnyttig betydning som kunst, kultur, vitenskap, sosialt og humanitært virke. Medaljen kan også tildeles ved særlig fortjenstfullt arbeid gjennom lang tid i privat eller offentlig tjeneste, hvor innsatsen ligger betydelig over det normale og hvor vedkommende også har vist aktiv innsats innenfor eller utenfor sin arbeidsplass. Tjenestetidens varighet må i alminnelighet ikke være under 40 år.

I helt spesielle tilfeller tildeles medaljen i gull.

Søknad om tildeling stiles til H.M. Kongen og sendes gjennom Fylkesmannen. Søknad om tildeling av Kongens Fortjenstmedalje bør innsendes i nær tilknytning til opphør av den virksomhet som skal belønnes. Det er avholdt åtte mottakelser for medaljemottakerne med ledsagere.

Aslam Ahsan (t.v.) får Kongens fortjenstmedalje i gull overrakt av Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Hans J. RøsJORde.

UTDELINGER I 2009

GULL
Ahsan, Aslam Mohammad
Rasta

Christensen, Arne Emil,
Professor, Oslo

Dramstad, Leif Annar,
Adm.direktør, Slependen

Eikrem, Kåre Ingvar,
Kretssekretær, Molde

Fagernes, Vebjørn,
Utviklingssjef, Lærdal

Grimnes, Sverre Jøran,
Professor, Oslo

Grimstad, Arnljot,
Kulturarbeider, Gurskøy

Henriksen, Einar,
Politimester, Lillehammer

Holten, Odd Henry,
Leder av Blå Kors, Fredrikstad

Hovi, Steinar,
Direktør, Øystre Slidre

Indredavik, Bent,
Professor, dr.med., Heimdal

Mellerud, Arne Thorbjørn,
Samfunnsarbeider, Gjøvik

Moen, Ole Arvid,
Distriktsinstruktør, Lillehammer

Mykland, Aadne Knutsen,
Gårdbruker, Froland

Petersen, Bjørn,
Adm.direktør, Billingstad

Rudolph, John-Willy,
Direktør, Oslo

Rød, Harald,
Personalsjef, Straume

Skagestad, Reidar,
Rektor, Sola

Skedsmo, Tore,
Seniorkonsulent, Asker

Sommerschild, Hilchen,
Professor emerita, Oslo

Stenersen, Sigurd,
Lektor, Harstad

Sund, Valborg,
Prosjektsjef, Trondheim

Tylden, Audun,
Musikk- og plateprodusent, Oslo

Åbyholm, Frank Ellof,
Professor, dr.med., Bekkestua

SØLV

Aakre, Christina Margaret,
Kjøkken- og vaskerimedarbeider, Bergen

Aanstad, Ruth Marie Klavestad,
Søndagsskolelærer, Narvik

Aarbakke, Alvin,
Handelsgartner, Bryne

Aarflot, Bjarte,
Telemontør, Volda

Aarnes, Kari,
Samfunnsarbeider, Surnadal

Aarnes, Kjell,
Samfunnsarbeider, Surnadal

Aase, Kjell Richard,
Samfunnsarbeider, Fana

Abrahamsen, Kjell,
Lærer og fysioterapeut, Gressvik

Almås, Roar,
Inspektør, Opphaug

Alstad, Kjell,
Logoped, Storslett

Alvsåker, Jakob T.,
Samfunnsarbeider, Ullensvang

Alværn, Ruth Else,
Instruktør, Ulset

Angell, Bjørn Einar,
Diakon, Moss

Anmarkrud, Nils,
Overlege, Lillehammer

Asdahl, Åse Berit,
Instruktør, Stathelle

Bakka, Dag,
Lærer og rektor, Bergen

Ball, Helga Lid,
Lærer, Eydehavn

Berg, Jorid Synnøve Klette,
Lærer, Mosvik

Berget, Arne,
Sjåfør og koordinator, Gausdal

Berland, Tor Einar,
Produksjonsmedarbeider, Dirdal

Bjorkedal, Sigurd Asgeir,
Båtbygger, Nordfjordeid

Blegeberg, Olav,
Trygdesjef, Ringebu

Braathen, Solveig Edith,
Sykepleier, Borgenhaugen

Brokeland, Olav,
Kommuneingeniør, Sundebru

Bruaset, Oddgeir,
Journalist, Ålesund

Brubakken, Borgar,
Adm.direktør, Brevik

Bruun, Jens Emil,
Lensmann, Lørenskog

Brynildsen, Rigmor,
Lærer, Kråkerøy

Brødholt, Ottar,
Samfunnsarbeider, Tomter

Bull, Otto,
Overlege, Levanger

Bø, Ingeborg, Daglig leder, Rykkinn	Fauske, Ola, Bonde, Hemsedal	Gryttingslien, Ola, Prosessleder, Sør-Fron	Herdlevær, Kåre, Folkedansinstruktør, Os	Holdbakk, Astrid Wallster, Kunstner, Heimdal	Holvik, Nils Arne, Faktor, Måløy
Bøen, Marit, Tilsynshaver, Ornes	Faye, Ludvig Hope, Samfunnsarbeider, Mandal	Grøntvedt, Bodil, Barnehagebestyrer, Trondheim	Herdlevær, Ålaug, Folkedansinstruktør, Os	Holm, Harald Andreassen, Foreningskasserer, Larvik	Hovin, Eldbjørg, Seniorkonsulent, Stange
Carlsen, Knut Rydjord, Dirigent og musikalsk leder, Flatås	Fekjær, Elling, Psykiatrisk sykepleier, Hedalen	Gulbrandsen, Ove, Diakon, Skollenborg	Hesle, Liv Storm, Førstekonsulent, Oslo	Holmen, Bjarne, Sang- og musikkleder, Sarpsborg	Hovland, Mandrup, Veterinær, Tysvær
Carlson, Gunnar Johan, Bedriftsleder, Måløy	Fimland, Håkon, Kommunesjef, Førde	Guren, Asbjørn Anton, Plan- og budsjettsjef, Larvik	Hoel, Rita Birgit, Grafisk konsulent, Oslo	Holtan, Gerd, Seniorrådgiver, Porsgrunn	Hvalby, Leif, Trener, Oslo
Dahl-Nielsen, Sidsel, Dirigent, Halden	Flatmark, Torgeir, Prof.Emeritus, Dr.med., Bergen	Guttorm, Anne Margrethe Teigmo, Samfunnsarbeider, Karasjok	Hofsødegård, Willy Hilding, Lagermedarbeider, Fetsund	Holte, Inger Marie, Turntrener, Hokksund	Hølen, Ola Eikelid, Inspektør, Hønefoss
Dalsrud, Dagfinn, Konsulent, Oslo	Flood, Jørgen, Politiinspektør, Rasta	Gylseth, Gyrid, Spesiallege, Molde			
Dethloff, Else-Marie, Reiseleder/Oslo-guide, Oslo	Fredheim, Trygve, Daglig leder, Mauranger	Hagehaugen, Svein Ivar, Økonomiarbeider, Østre Gausdal			
Diesen, Anne Torjusson, Prosjektleder, Oslo	Fuglem, Ivar Kristian, Inseminør, Selbustrand	Hansen, Alf, Spinnerimester, Nedstrand			
Dissen, Ingebjørg, Sykepleier, Lillehammer	Fure, Margit, Husøkonom, Emmisær, Stadlandet	Hansen, Kirsten, Rådgiver, Sofiemyr			
Dvergsdal, Ottar, Maskinentreprenør, Skei i Jølster	Futsæter, Hans Gudmund, Søndagsskolelærer, Averøy	Harbakk, Ernst, Pastor, Oslo			
Dysvik, Haktor, Politioverbetjent, Skien	Føyn, Per Arne, Medisinsk faglig rådgiver, Oslo	Harbakk, Kari Elizabeth, Prosjektkoordinator, Oslo			
Døssland, Hedda, Overlege, Gjøvik	Galaaen, Hall Trøan, Samfunnsarbeider, Larvik	Haug, Jon Einar, Sivilarkitekt MNAL, Oslo			
Eidberg, Peder Andreas, Dr.theol., Stabekk	Gilje, Kolbjørn, Daglig leder, Gjesdal	Haug, Ole, Dirigent, Rakkestad			
Eiksund, Olav Joakim, Lærer, Ørsta	Gilje, Turid, Søndagsskolelærer, Dirdal	Hauge, Alf, Kringkastingstekniker, Seldebakk			
Einbu, Ørjan, Diakon, Skotselv	Gjerden, Oddvar, Forretningsfører, Stavanger	Haugen, Kjell Olav, Kateket, Grimstad			
Emilsen, Rolf Einar, Elektroingeniør, Hamar	Gjesdal, Eva, Bestyrer, Eina	Haukås, Reidar, Murmester, Lindås			
Engen, Margrete, Leder og kasserer, Brandbu	Gjesdal, Hans Martin, Bestyrer, Eina	Haus, Håkon, Dekanus, Hundvåg			
Engevik, Asbjørn Johan, Skole- og kultursjef, Sortland	Gjevre, Ole Birger, Historieformidler, Fagernes	Havso, Olav, Driftsleder/pølsemaker, Egersund			
Engåvoll, Anna Karine, Seksjonsleder, Tynset	Gjul, Ida Margrete, Musikkpedagog, Bergen	Heggenes, Ingrid Telnes, Samfunnsarbeider, Notodden			
Eriksen, Elsa, Skoleinspektør, Lenvik	Gloppen, Gudmund, Kormedlem, Fitjar	Hennig, Caspar Wilhelm, Faglærer, Hafrsfjord			
Evenstad, Erling, Korleder og dirigent, Rundhaug	Gogstad, Anders Christian, Dr.Med.Prof.Emeritus, Helle	Henriksen, Kenneth, Rådgiver, Arendal			

Håkensen, Solveig Margrethe, Søndagsskolelærer, Kolbotn	Kvale, Anne Johanne, Sosionom, Oslo	Lindseth, Knut, Ordfører, Mandal
Jensen, Arne, Rådmann, Tysvær	Kvitno, Torleif Erling, Handelsmann, Klepp	Liseth, Paul Oddvar, Studieinspektør, Røyse
Jensen, Turid, Sekretær, Oslo	Kyrkjeide, Marit Elin, Høgskolelektor, Trondheim	Liu, Baisha, Universitetslektor, Høvik
Jesnes, Knut Magnar, Driftssjef, Hamar	Landrø, Jostein Martin, Bestyrer, Lensvik	Ljunggren, Tom Ivan, Bedriftsleder, Askim
Johannessen, Ottar Helge, Grafiker, Mandal	Langset, Erlend, Gårdbruker, Nesna	Ljusnes, Audun, Teknisk sjef, Vormedal
Johansen, Gerd Kasland, Saksbehandler, Seljord	Larsen, Karsten, Korsanger, Vardø	Lund, Johan, Pianostemmer, Jakobsli
Johansen, Johan Tidemann, Misjonær og pastor, Porsgrunn	Larssen, Harald Andreas, Overmontør, Snåsa	Lunde, Unni, Speiderleder, Tistedal
Johansen, Solveig Seim, Rektor, Myking	Laugen, Bjørn Arne, Rådmann, Leka	Lunden, Gunnar, Gårdbruker, Risør
Klæboe, Jack Julian, Instruktør, Langesund	Lia, Klaus, Lærer, Vennesla	Lønning, Johannes, Samfunnsarbeider, Sveio
Kristensen, Jonn Reidar, Vegtekniker, Saltrød	Lidal, Anders H., Disponent, Kyrksæterøra	Lønning, Karoline Bua, Samfunnsarbeider, Sveio
Kristoffersen, William, Musiker og komponist, Råholt	Liland, Atle, Driftstekniker, Bergen	Løvteit, Olav, Rektor, Farsund
Krohn-Hansen, Johan, Frivillighetsarbeider, Rådal	Lindheim, Kjell, Rektor, Kviteseid	Løvseth, Sivert, Gårdbruker, Spondal

Medaljemottakelse på Slottet. Åse Liv Råstad Rosset, internatleder, Nord-Trøndelag, har mottatt Kongens fortjenstmedalje i sølv.

Magnussen, Jan Egil, Musiker, Greåker	Nevland, Åge, Generalsekretær/daglig leder, Sofiemyr	Rimstad, Knut Vetlesen, Ridetrener og instruktør, Larvik
Malvik, Jarle, Direktør, Ranheim	Nicolaisen, Bjarne Rikart, Seksjonssjef, Oslo	Ringsby, Sverre, Lektor og organist, Stavern
Matland, Elna Kristine, Forbundsleder, Bergen	Nikolaysen, Olav Trygve, Musikalsk leder og dirigent, Oslo	Risnes, Harald, Rådmann, Stryn
Meinseth, Tor, Vaktleder, Ulsteinvik	Nilssen, Steinar Andreas, Rådgiver, Lødingen	Ristesund, Kari, Hjelpepleier, Kvamsoy
Mentzoni, Steinbjørn, Lokalhistoriker, Sandnessjøen	Nordberg, Bjørn Tore, Adm.direktør, Førde	Rivenes, Alf Sigvald, Daglig leder, Bergen
Midbrød, Einar Sverre, Produksjonsmedarbeider, Egersund	Nordeng, Odbjørg, Økonomileder, Gausdal	Robertsen, Robert Steinar, Organist, Eidsvoll
Midtkandal, Oddvar, Adm.direktør, Gjøttum	Nordsveen, Ole, Elektriker og diakon, Stavern	Romsås, Kjell, Undervisningsinspektør, Sørumsand
Mikalsen, Reidar, Arbeidsleder, Gressvik	Nærum, Magne, Daglig leder, Sunndalsøra	Rosset, Åse Liv Råstad, Internatleder, Grong
Mikkelsen, Dag Olav Strand, Prosjekt- og personalansvarlig, Kristiansand	Næss, Gudrun Sofie, Adjunkt, Hoff	Ryan, Karstein, Lærer, Dokka
Moen, Kåre, Idrettsleder, Mjøndalen	Nævra, Marit, Organist, Åmot i Modum	Rødal, Gunnar Halstein, Instruktør og folkedanser, Elnesvågen
Moksnes, Kjell Martin, Seksjonsoverlege, Asker	Olsen, Jan-Arne, Samfunnsarbeider, Tromsø	Røen, Solveig, Søndagsskolelærer, Årland
Moløkken, Åse, Barnevernspedagog, Hønefoss	Olsen, Odd Roar, Samfunnsarbeider, Sellebakk	Røsdal, Johannes, Tømmermåler, Tingvoll
Monsen, Jorun Ingebjørg, Samfunnsarbeider, Brandbu	Olsen, Ragnar Øistein, Adm.direktør, Kristiansand	Sandal, Aslaug, Gårdbruker, Byrkjelo
Myhrsveen, Per, Prosjektplanlegger, Fåvang	Olsnes, Katarzyna Barbara Tubylewicz, Nevropsykolog, Oslo	Sande, Erling, Produsent og forhandler, Rennebu
Myklebust, Nils Isak, Fisker og fiskeskipper, Måløy	Omestad, Kristian, Idrettsleder, Kristiansand	Sandland, Torgny, Kirkegårdsarbeider, Bjelland
Myren, Synnøve, Søndagsskolelærer, Smøla	Ottem, Bernt Johan, Rektor, Tromsdalen	Sandnes, Mons Ingvar, Lensmann, Vanylven
Mæhle, Nils, Høgskoledirektør, Flakveit	Paulsrud, Erling, Flymekaniker, Råde	Sannum, Tor, Daglig leder, Oslo
Mæland, Ernst, Diakon, Bergen	Pettersen, Edvard, Journalist/forfatter/sjømann, Bergen	Selvik, Nils Torggrim, Lagdommer, Paradis
Nedrebø, Ola, Rørlegger, Stavanger	Rasmussen, Dag, Idrettsleder, Paradis	Simensen, Bjørn Tore, Teknisk konsulent, Blystadlia
Nerland, Einar, Miljøsjef, Oslo	Reiersen, Berit Helene, Lærer, Mandal	Simonsen, Dag, Kulturarbeider, Stabekk
Nes, Oddvar Sigmund, Professor, Askøy	Reiersølmoen, Oddvar, Lærer, Arendal	Skeie, Birgit Skjevraak, Frisør, Bygland

Skjeldestad, Astrid, Sykepleier, Sogndal	Størby, Thomas, Depotansvarlig, Larvik	Toverud, Britt, Lærer, Oslo
Skogstad, Steinar, Sivilingeniør, Bodø	Sveen, Asbjørn, Kommunepolitiker, Biri	Tynes, Dagfinn, Organist, Arendal
Skretting, Tobias, Bonde, Nærbø	Svendsen, Rolf, Frivillighetsarbeider, Tønsberg	Tøssebro, Haakon Kaspar, Byggmester, Bergen
Skullerud, Odd, Lokalhistoriker, Blaker	Syltevik, Kåre, Rektor, Jessheim	Ulsaker, Asta, Butikkarbeider, Nord-Torpa
Slinde, Lilly, Samfunnsarbeider, Høyanger	Syversen, Egil Gerhardt, Avdelingsleder, Vesterøy	Urdal, Solveig Haug, Leder, Moss
Smith, Sture, Instruktør, Kolbotn	Syvertsen, Jan Helge, Generalsekretær, Oslo	Valde, Nils, Rektor, Rauma
Smith-Nilsen, Nils Håvard, Landhandler, Stokkasjøen	Solvberg, Leiv, Seniorkonsulent, Naustdal	Veum, Kari, Tillitsvalgt, Nissedal
Solberg, Irene, Poststyrer, Kleppstad	Takvam, Arild, Daglig leder, Bergen	Vigdel, Arnold, Søndagsskolelærer, Klepp
Solberg, Jan Oddvar, Rådgiver, Notodden	Talgø, Finn, Daglig leder, Surnadal	Viig, Bjørn Oluf, Produksjonsarbeider, Kristiansand
Solberg, Martin Jørgen, Finansrådgiver, Tranby	Tangedal, Erik Andreas, Avdelingssjef, Bergen	Visnes, Turid, Daglig leder, Bergen
Sollid, Torgunn Skjelle, Skatteoppkrever, Skiptvet	Tangen, Erik, Rådgiver, Ski	Voreland, Anne Marie, Misjonær og lærer, Vennesla
Somdal, Alf, Misjonær, Grimstad	Teigen, Konrad Gerhard, Rammemaker, Oslo	Voreland, Asbjørn, Misjonær og lærer, Vennesla
Starheim, Grete Klempel, Fakultetsdirektør, Oslo	Terkelsen, Marit, Logoped, Grimstad	Wang, Thor, Samfunnsarbeider, Raufoss
Steel, David, Tannlege, Arendal	Thorne, Kjell, Avdelingsdirektør, Oslo	Wang-Norderud, Peder, Overtannlege, Hammerfest
Steigedal, Nils Arild, Adm.direktør, Vøyenenga	Thorsen, Thor, Salgssjef, Lillestrøm	Wedervang, Tor Ingvar, Forsker, Horten
Stenberg, Ivar Johannes, Mekaniker, Fagerstrand	Thorstensen, Per Arne, Salgssjef, Siggerud	Westlie, Jan, El.fagkonsulent, Nøtterøy
Stene, Randi Ingebjørg, Kulturformidler, Søgne	Tjemsland, Arne, Driftsøkonom, Stavanger	Wilhelmsen, Aage Adolf, Kulturarbeider, Mandal
Storhaug, Livar Audun, Disponent, Kleppe	Tofte, Rolf, Journalist, Fyllingsdalen	Windstad, Hilmar, Rådmann, Molde
Storlid, Kåre, Fagarbeider og sjåfør, Tysse	Tollevik, Judith, Rektor, Søgne	Woll, Arne, Museumsleder, Oslo
Straume, Anne Lise, Trygdesjef, Straume	Torstensen, Erika Berg, Salgssekretær, Skien	Ytrehus, Ingvald, Idrettsleder, Svelgen

H.M. KONGENS ERINDRINGSMEDALJE

H.M. Kongens Erindringsmedalje ble innstiftet i 1906 av Kong Haakon VII som belønning til personell som har vist særlig fortjenstfullt virke i H.M. Kongens tjeneste.

Medaljen kan også tildeles utlendinger i forbindelse med statsbesøk og H.M. Kongens reiser i utlandet og personer tjenestegjørende ved Norges utenriksstasjoner, som har gjort en særskilt innsats som bør påskjønnnes. Sakene for tildeling av medaljen til utlendinger og personer tjenestegjørende ved Norges utenriksstasjoner behandles og innstilles fra Ordensrådet for Den Kongelige Norske Fortjenstorden.

UTDELINGER 2009

GULL
Fongaard, Kristin,
Sentralbordbetjent

SØLV
Eriksen, Geir Liane,
Politibetjent

Hasund, Trond Kjetil,
Politibetjent

Myklebust, Jarle,
Politibetjent

DE KONGELIGE FOND KRONPRINSESSE MÄRTHAS MINNEFOND

Reviderte statutter ble fastsatt av H.M. Kong Harald V den 8. mars 2007. Fondets styre ledes av Prinsesse Astrid, fru Ferner. I styret sitter for øvrig hoffsjef Åge B. Grutle, oberstløytnant Egil Vindorum, biskop emeritus Sigurd Osberg og politidirektør Ingelin Killengreen. Styret avholdt sitt årlige møte 12.mars 2009 for fastsettelse av bidrag pr 28.mars. Det var innkommet i alt 375 søknader, og det ble gitt bidrag til 256 søkere med totalt kroner 1 080 000. Standardbidraget ble satt til kroner 5000. Det ble videre bevilget kroner 20 000 til Svenska Margaretaförsamlingen og kroner 10 000 til Asker kommune som ble sendt ut i forbindelse med julen. Samlet tildeling i 2009 var på kroner 1 110 000. Fondet er registrert i Brønnøysundregistrene, med organisasjonsnummer 981 058 763 og i Stiftelsestilsynet.

PRINSESSE MÄRTHA LOUISES FOND

Reviderte statutter ble fastsatt av H.M. Dronning Sonja den 3. mai 2007. Fondets styre ledes av Prinsesse Märtha Louise. De øvrige styremedlemmer er advokat Kristine E. S. Ryssdal, forbundsleder Karin Marie Liabø og rådgiver Ole Jacob Sunde. Fondet har en rådgivende komité, bestående av seniorrådgiver Anders Smith, seniorrådgiver Gerd Juel Homstvedt og seksjonsergoterapeut Gunvor Lilleholt Klevberg. Styret avholdt sitt årsmøte 6. mai 2009 og fordelingsmøte den 18. september 2009 for bidrag pr 22. september. Det var innkommet i alt 57 søknader og det ble gitt bidrag til 28 søkere. Samlet tildeling i 2009 var på kroner 336 000. Fondet er registrert i Brønnøysundregistrene, med organisasjonsnummer 938 431 833 og i Stiftelsestilsynet.

KRONPRINSPARETS HUMANITÆRE FOND

Kronprinsparets Humanitære Fond ble opprettet 25. august 2001 av DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen. Avkastningen av fondets kapital skal benyttes til støtte av nasjonale og internasjonale frivillige humanitære prosjekter. Slik støtte tildeles etter nærmere retningslinjer, fastsatt av stifterne i samarbeid med fondets styre. Deler av, eller hele avkastningen av fondets kapital i et kalenderår, kan utdeles i henhold til styrets beslutning. Tildeling av midler skjer på Kronprinsparets bryllupsdag, 25. august. Fondets styre oppnevnes av DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen. Frem til 14. desember 2009 besto styret av Tove Strand (styreleder), Gunnar Stålsett, Henrik Syse, Dan Banik og Randi Vesseltun. Eivind Reiten er oppnevnt som ny styreleder. For øvrig består styret av DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen, Anne Bergh, Rolf Domstein, Odd Christopher Hansen, Eva Khan, Olav Selvaag, Ingrid Stange og Randi Vesseltun. I 2009 ga fondet støtte til ungdomsprosjektene «Vær stolt» og HYWA. Prosjektet «Vær Stolt» arbeider for å styrke ungdoms selvbilde og selvtilitt, og for å fremme forståelse for integrering og samhold i samfunnet. Målet er å bidra til en tryggere tilværelse for alle, gjennom å la barn og unge selv være med på å forme det lokale ungdomsmiljøet på en positiv måte. HYWA er en organisasjon for og med ungdom mot vold, rasisme og rusmidler. HYWA betyr håp på kurdisks. Organisasjonen ble etablert på Rykkin i Bærum etter at en ung gutt ble drept sommeren 2008, og har senere tatt initiativ til konflikthåndtering og fredsbygging mellom ungdomsgrupper. Tildelingen fra Kronprinsparets humanitære fond var på 150 000 kroner til hvert av prosjektene. Konfliktrådet i Trondheim ble støttet med kroner 100 000,-. Støtten ble benyttet til å arrangere et seminar i Oslo for å spre erfaringer de har gjort gjennom sitt arbeide. Seminaret ble arrangert i samarbeid med fondet 27.august. Fondet er registrert i Brønnøysundregistrene, med organisasjonsnummeret 984 429 657 og i Stiftelsestilsynet.

ÅPENT SLOTT

Det kongelige hoffs kulturformidling, Åpent Slott, er etablert for å tilrettelegge for publikums tilgang til de statlige kongelige eiendommer. Seksjonen organiserer omvisninger, utstillinger og konserter, og er arrangør/medarrangør av diverse kulturaktiviteter. Åpent Slott driver museumsbutikker på Det kongelige slott og Oscarshall. Kulturformidlingen er organisert som et selvstendig økonomisk og administrativt foretak, som skal skaffe driftsmidler gjennom salg av billetter og souvenirer. Et eventuelt overskudd skal føres tilbake til virksomheten. Daglig leder, kultursjef Maisen Bonnevie, rapporterer til et styre som i 2009 har bestått av hoffsjef Åge B. Grutle, slottsforvalter Ragnar Osnes, kommunikasjonssjef Marianne Hagen og direktør ved kunstmuseene i Bergen,

Oscarshall er igjen åpent for publikum i sommersesongen.

MAISEN BONNEVIE
KULTURSJEF

Åpent Slott samarbeider blant annet med Oslo Kammermusikk Festival om konserter på Oscarshall.

Anniken Thue. H.M. Dronningen er honorær styreformann i Åpent Slott og deltar i styremøtene. Det har i 2009 vært avholdt seks styremøter. Administrativt er Åpent Slott innplassert i kultur- og eiendomsavdelingen, mens kultursjefen rapporterer til hoffsjefen innenfor eget fagområde. Åpent Slott har tre fast ansatte. I publikumssesongen har det vært engasjert 16 omvisere på Det kongelige slott og fem omvisere på Oscarshall.

Omvisningssesongen på Det kongelige slott varte fra 20. juni til 15. august 2009. I alt 28 453 personer besøkte Slottet i løpet av sommeren. Publikum fikk se 15 av representasjonsrommene i første og andre etasje. I Store festsal var det dekket bord slik det gjøres til en gallamiddag på Slottet.

Etter omfattende rehabilitering ble Oscarshall åpnet for publikum 26. august. Sesongen varte til 30. september. I løpet av perioden deltok 4 928 personer på omvisninger i lystslottet og parken. I Portnerboligen er det nå etablert publikumsinformasjon, billettsalg og museumsbutikk.

I 2009 har Åpent Slott samarbeidet med Oslo Kammermusikk Festival, Ultima Festivalen og Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse om konsertarrangementer i august og september. Konsertene har vært avholdt i Slottskapellet og på Oscarshall. H.M. Dronningen var til stede på Oscarshall under Oslo Kammermusikk Festivals konsert 22. august og Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranses konsert 27. august. Ca. 650 personer overvar konsertene.

HMS-arbeidet står sentralt i Det kongelige hoffs virksomhet og i november ble den årlige HMS-dagen arrangert.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS) er godt innarbeidet i Det kongelige hoffs rutiner. HMS-koordinator i personalseksjonen administrerer det løpende samarbeidet med vernetjenesten og HMS-arbeidet i virksomheten. HMS-koordinator rapporterer til hoffsjefen i HMS-saker. Det kongelige hoff er sammensatt av en rekke ulike arbeidsgrupper, med forskjellige og varierende arbeidssteder og med ulike arbeidstidsordninger, noe som kan by på utfordringer i forhold til et fellesskap. Det arbeides derfor målrettet med å ivareta et godt arbeidsmiljø. Dette gjøres ved jevnlig HMS-møter og vernerunder. I tillegg arrangeres det årlig HMS-dag for alle ansatte.

Det kongelige hoff arbeider med forebygging og tilpassing for sykemeldte. Ved behov blir det tilrettelagt for andre arbeidsoppgaver for å beholde ansatte i arbeid. Det totale sykefraværet i 2009 var 4,3 prosent.

I 2009 har det vært særlig fokus på miljø. Det kongelige hoff har med bistand fra Grønn hverdag, utarbeidet handlingsplan og tiltaksplaner for miljøarbeidet ved Det kongelige hoff. Arbeidet har vært organisert med en prosjektgruppe og en bredt sammensatt arbeidsgruppe. Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har gjennomført seks møter i løpet av 2009. Våkent Slott, som er et underutvalg av AMU, gjennomfører kulturelle og historiske innslag. Slottets Ski og skøyteklubb har gjennomført aktivitetsskvelder og deltatt i Holmenkollstafetten.

TILTAK FOR Å FREMME LIKESTILLING OG LIKEVERD OG HINDRE DISKRIMINERING

Det kongelige hoff ønsker mangfold i organisasjonen, og arbeider aktivt for å øke bredden særlig gjennom rekruttering. Man ansetter på bakgrunn av kvalifikasjoner og personlighet, ikke etter nasjonalitet, alder eller kjønn. Det kongelige hoff er IA-bedrift, noe som innebærer at man tilrettelegger, så langt det er mulig, for medarbeidere med nedsatt funksjonsevne.

Kvinneandelen ved Det kongelige hoff er totalt 58 prosent. Av syv toppledere er det tre kvinner og fire menn. Kvinneandelen på mellomledernivå er på 63 prosent. Ved rekruttering til ledige stillinger som er dominert av det ene kjønn, fokuseres det i ansettelsesprosessen på å prioritere det underrepresenterte kjønn når kvalifikasjonene ellers er de samme. Det er ingen signifikante lønnsforskjeller mellom kjønnene. Av de 14 prosent fast ansatte som arbeider turnus, er 78 prosent menn. Overtidsbelastningen er fordelt med 56 prosent på kvinner og 44 prosent på menn. I 2009 ble det ansatt 14 medarbeidere ved Det kongelige hoff. Av disse var 11 kvinner og 3 menn. Det kongelige hoff har 14 deltidsstillinger (inkludert prosjektstillinger). 10 av disse er besatt av kvinner.

Det kongelige hoff ønsker at organisasjonen skal gjenspeile det etniske mangfoldet i Norge. For å oppnå denne målsetningen, annonseres det blant annet i medier som retter seg mot flerkulturelle miljøer. Gjennom seminarer og møter i regi av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har personalseksjonen og ledere fått større forståelse for utfordringer og problemstillinger som kan oppstå i forbindelse med rekrutteringsprosesser. Personalseksjonen har deltatt på kurs i regi av Likestillings- og diskrimineringsombudet om aktivitets- og rapporteringspliktene i diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

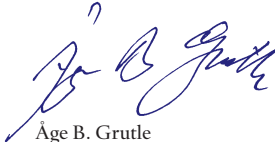
H.M. Dronningen og H.K.H. Kronprinsessen var vertskap da 15 kvinner med minoritetsbakgrunn var invitert til teselskap på Slottet i anledning kvinnedagen 8. mars 2009.

ÅRSREGNSKAP FOR DEN KONGELIGE CIVILLISTE

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2009	2008
INNTEKTER			
Overføring post 50/51	2	156 061 000	141 090 000
Leieinntekter	3	211 451	219 698
Administrasjonsgodtgjørelse	4	172 650	187 300
Refusjonsinntekter	5	8 905 013	152 501
Ekstraordinære inntekter	6		1 150 002
Sum		165 350 114	142 799 500
KOSTNADER			
Lønnskostnader	7	86 854 783	80 385 969
Anskaffelser	8	5 077 796	3 261 448
Driftskostnader	9	26 334 405	22 437 107
Prosjekter	10	49 464 201	34 605 646
Sum		167 731 186	140 690 169
DRIFTSRESULTAT			
Driftsresultat		-2 381 072	2 109 331
Finansinntekter	11	1 007 228	1 943 367
Årsresultat	1	-1 373 844	4 052 699
OVERFØRINGER			
Overført til/fra prosjektavsetninger	10/12	2 210 863	-8 585 175
Overført fra/til andre avsetninger	10/12	-3 584 707	4 896 331
Overført til dekning av fremført underskudd	12		7 741 542
Sum		-1 373 844	4 052 699

BALANSE PR. 31. DESEMBER	NOTE	2009	2008
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Fordringer	13	2 475 000	
Sum anleggsmidler		2 475 000	
Omløpsmidler			
Fordringer	13	6 748 543	133 300
Personallån		4 500	12 000
Forskutterte kostnader		1 892 736	1 274 620
Sum		8 645 779	1 419 920
Bankinnskudd			
Kassebeholdning		2 859	6 382
Bankinnskudd drift		12 042 488	20 260 287
Bankinnskudd skattetrekk		2 962 309	3 080 252
Sum		15 007 656	23 346 921
Sum omløpsmidler		23 653 434	24 766 840
Sum eiendeler		26 128 434	24 766 840
AVSETNINGER OG KORTSIKTIG GJELD			
Avsetninger			
Avsetning til post 51-prosjekter under utførelse	10/12	1 416 461	-794 401
Avsetning til post 50-prosjekter	12	1 311 625	4 896 331
Sum		2 728 086	4 101 930
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		10 424 223	8 356 730
Skyldige offentlige avgifter		5 760 554	5 704 896
Avregning pensjonsforpliktelser		-10 822	0
Skyldige feriepenger		7 226 393	6 603 284
Sum		23 400 348	20 664 910
Sum avsetninger og kortsiktig gjeld		26 128 434	24 766 840

Oslo, 31. desember 2009 / 8. mars 2010

Åge B. Grutle
Hoffsjef

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR DEN KONGELIGE CIVILLISTE

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Økonomireglementet for Det kongelige hoff, som ble fastsatt ved H.K.H. Kronprinsregentens resolusjon 05.07.02, gjeldende fra 01.01.02, er i tillegg benyttet som grunnlag for utarbeidelse av regnskapet og noter.

INNTEKTER: Overføring/bevilgning post 51: "Særskilte prosjekt ved Det kongelige hoff". Midler bevilget over post 51 er øremerket prosjekter med så stor kostnadsramme at ordinær bevilgning ikke kan finansiere dem.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV EIENDELER OG GJELD: Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som forfaller til betaling senere enn ett år er klassifisert som anleggsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

ANLEGGSMIDLER: Det kongelige hoffs innkjøp av varige driftsmidler som IKT-utstyr, kontormaskiner, inventar, biler samt rehabilitering av statlig eiendomsmasse kostnadsføres i resultatregnskapet. Anskaffelser anses forbrukt i regnskapsåret fordi de har kort økonomisk levetid eller gjelder Statens eiendommer. Se spesifikasjoner i note 8 om kostnadsførte anskaffelser og rehabilitering, samt i note 10 for tilsvarende kostnader i prosjekter.

PERIODISERINGSREGLER: Regnskapet bygger på det grunnleggende prinsippet om sammenstilling. Alle kostnader belastes etter hvert som de påløper. Ved årsslutt foretas avsetning for påløpte kostnader basert på den kunnskap man har ved avslutning av regnskapet.

FORDRINGER: Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

BANKINNSKUDD, KONTANTER: Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter og bankinnskudd med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

PENSJONER: Pensjonsforpliktelser balanseføres ikke. Pensjonskostnader er innbetalinger til Statens Pensjonskasse. Avregning pensjonsforpliktelser gjelder differanse mellom beregnet og innbetalt premie til Statens Pensjonskasse pr. 31/12.

ÅRSRESULTAT OG AVSETNINGER: I økonomireglementet fremkommer at Det kongelige hoff beholder disposisjonsretten til utbetalte midler dersom årsregnskapet viser et positivt resultat. I årsregnskapet kan det foretas avsetninger til fremtidig bruk. Årsresultatet for 2009 er dekket av tidligere avsetninger, post 50, samtidig som det er gjort avsetninger til prosjekter, post 51. Se spesifikasjoner i note 10 og 12.

NOTE 2 OVERFØRING POST 50 OG 51	2009	2008
Bevilgning: St.prp. nr. 1, 2009-2010, FAD, programområde 00 kap.1, post 50	127 778 000	
Bevilgning: St.prp. nr. 1, 2009-2010, FAD, programområde 00 kap.1, post 51	15 683 000	
Bevilgning: St.prp. nr. 37, 2009-2010, FIN (FAD), programområde 00 kap.1, post 51	12 600 000	
Sum	156 061 000	141 090 000

NOTE 3 LEIEINNTEKTER

Leieinntekter for personalboliger Det kgl. slott	211 451	219 698
--	---------	---------

NOTE 4 ADMINISTRASJONSGODTGJØRELSE

Administrasjonsgodtgjørelse gjelder for regnskaps- og personalforvaltningstjenester som ytes til DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab, Åpent Slott og Skaugum Gård.	172 650	187 300
--	---------	---------

NOTE 5 REFUSJONSINNTEKTER

Refusjon for betalte arbeidere på vegne av Statsbygg i forbindelse med rehabilitering av Oscarshall	8 475 000	
Refusjon for varer og tjenester ytt til DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab og Prinsesse Märtha Louise	430 013	171 467
Sum	8 905 013	141 090 000

NOTE 6 EKSTRAORDINÆRE INNTEKTER	2009	2008
Ekstraordinære inntekter er refusjon fra Statsbygg for tidligere utgiftsførte elektrisitetskostnader og bidrag fra DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab bl.a. til gjennomført web-utvikling.		1 150 002

NOTE 7 LØNNSKOSTNADER	2009	2008
Lønn og feriepenger	66 053 474	62 112 083
Pensjonskostnader	6 278 094	4 229 900
Arbeidsgiveravgift	10 198 692	9 576 120
Andre personalkostnader	4 324 523	4 467 865
Sum	86 854 783	80 385 969

Lønn til hoffsjefen er utgiftsført med kr 1 073 498 og annen godtgjørelse med kr 148 098 for perioden 1/2-31/12. Gjennomsnittlig antall ansatte er 142.

NOTE 8 ANSKAFFELSER OG REHABILITERING

Anskaffelser biler	394 800	1 425 112
Anskaffelser maskiner	84 003	69 292
Anskaffelser IKT-utstyr	2 425 643	942 593
Anskaffelser inventar og verktøy	2 173 351	824 451
Sum	5 077 796	3 261 448

NOTE 9 DRIFTSKOSTNADER

Arrangementer og offisielle kostnader, inkl. reiser, ekskl. forpleining	988 293	1 089 847
Forpleining (i tilknytning til arrangementer, kantinedrift etc.)	1 615 507	1 476 730
Reisekostnader for Det kongelige hoff	762 491	1 100 126
Drift og vedlikehold av bilparken	1 490 268	1 507 665
Renhold og annen husholdsdrift	972 074	998 704
Park- og gartneridrift samt vedlikehold av parker og gartneri	1 102 226	849 777
Elektrisitet og fyringsolje	4 054 886	2 805 425
Offentlige avgifter	957 673	957 207
Reparasjoner og vedlikehold av bygninger	1 783 197	1 636 451
Driftskostnader tekniske anlegg, alarmer mv.	2 922 075	1 630 086
Service-, leie- og lisensavtaler vedr. kontormaskiner, edb, tv etc.	2 309 126	1 939 540
Informasjonskostnader	753 793	566 316
Telefon, mobiltelefon, porto	1 429 428	1 155 824
Kontorrekvisita, trykking/kopiering, film/fotografering, aviser/trykksaker/bøker	1 352 775	1 144 696
Honorarer	415 688	595 514
Konsulenttjenester	1 377 798	908 796
Forsikringer	1 161 509	1 311 081
Diverse kostnader	546 823	321 149
Kongepokaler	167 192	100 099
St. Olavs Orden og andre ordener/medaljer	171 584	342 074
Sum	26 334 405	22 437 107

Honorar til revisor er utgiftsført med kr 145 000 for ordinær revisjon og kr 6 250 for annen regnskapsmessig bistand

NOTE 10 PROSJEKTER

Innenfor ordinære driftsrammer gjennomføres såkalte rammeprosjekter. Dette er ulike tiltak av prosjektmessig karakter som kan være knyttet til alle sider ved Det kongelige hoffs virksomhet, som bygninger, utearealer, teknologi, organisasjon, personal, arrangementer osv.

RAMMEPROSJEKTER - GJENNOMFØRT INNENFOR POST 50-BEVILGNING		
Anskaffelse maskiner		160 731
Anskaffelse IKT-utstyr og kontormaskiner	915 104	90 493
Anskaffelse inventar	648 153	1 965 502
Rehabilitering/utvikling bygninger	3 642 971	1 151 670
Rehabilitering/utvikling utearealer	22 266	567 585
Håndverkstjenester	133 664	171 474
Service, reparasjon og tekniske kostnader	1 961 953	1 432 196
Arkitekt og byggeledelse		124 197
Konsulenttjenester	3 662 745	857 002
Kurs/kompetanseheving/organisasjonsutvikling	1 024 752	708 621
Sum	12 011 607	7 229 472

NOTE 10 PROSJEKTER FORTS.	2009	2008
SÆRSKILTE PROSJEKTER - BEVILGET OVER POST 51		
Anskaffelse inventar	1 346 874	18 125
Rehabilitering/utvikling bygninger/inventar	29 768 332	21 951 643
Håndverkstjenester	752 972	300 076
Service, reparasjoner og tekniske kostnader mv.	508 869	629 351
Arkitekt og byggeledelse	3 504 293	2 516 637
Konsulenttjenester	1 571 253	1 960 344
Sum	37 452 594	27 376 175

Sum resultatførte prosjektkostnader	49 464 201	34 605 646
-------------------------------------	------------	------------

Nærmere om særskilte prosjekter - bevilget over post 51		
Inngående balanse, avsetning til særskilte prosjekter	-794 401	7 790 773
Årets bevilgning over post 51	28 283 000	18 791 000
Sum til disposisjon særskilte prosjekter	27 488 599	26 581 773
Resultatførte prosjektkostnader	-37 452 594	-27 376 175
Inntektsført refusjon fra Statsbygg, jf. note 5 og 13	8 475 000	
Prosjektmidler til overføring for avregninger	-1 488 995	-794 401
Avregning mot drift for overforbruk, avsluttede prosjekter	2 905 456	
Sum prosjektmidler til overføring neste år	1 416 461	-794 401

NOTE 11 FINANSINNTEKTER		
Renteinntekter	1 020 208	1 954 899
Bankkostnader	-12 980	-11 531
Sum	1 007 228	1 943 367

NOTE 12 AVSETNINGER		
Avsetning til særskilte prosjekter under utførelse (post 51-prosjekter)		
Inngående balanse	-794 401	7 790 773
Overført ved resultatdisponering	2 210 863	-8 585 175
Sum	1 416 461	-794 401

ANDRE AVSETNINGER		
Avsetning til rammeprosjekter post 50		
Inngående balanse	4 896 331	0
Overført ved resultatdisponering	-3 584 707	4 896 331
Sum	1 311 625	4 896 331

Sum avsetninger	2 728 086	4 101 930
-----------------	-----------	-----------

Underskudd til fremføring (post 50)		
Inngående balanse	0	-7 741 542
Overført ved resultatdisponering	0	7 741 542
Sum	0	0

NOTE 13 FORDRINGER		
Langsiktige fordringer (forfaller mer enn ett år frem i tid)	2 475 000	
Kortsiktige fordringer	6 748 543	113 300
Sum	9 223 543	113 300

ÅRSREGNSKAP FOR DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESSENS STAB

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2009	2008
INNTEKTER			
Overføring post 50	2	14 753 000	14 121 000
Sum		14 753 000	14 121 000
KOSTNADER			
Lønnskostnader	3	10 830 100	9 479 103
Anskaffelser	4	543 323	125 273
Driftskostnader	5	4 332 623	3 846 366
Sum		15 706 045	13 450 742
Driftsresultat		-953 045	670 258
Finansinntekter	6	115 125	327 626
Årsresultat	1	-837 920	997 885
OVERFØRINGER			
Overført fra/til avsetning anskaffelser		-837 920	997 885
Sum	8	-837 920	997 885

BALANSE PR. 31. DESEMBER	NOTE	2009	2008
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Forskuttede kostnader		44 738	135 969
Andre fordringer	7	158 426	105 208
Sum		203 165	241 177
Bankinnskudd			
Bankinnskudd drift		3 082 650	3 428 288
Bankinnskudd skattetrekk		400 928	411 784
Sum		3 483 578	3 840 072
Sum omløpsmidler		3 686 743	4 081 249
Sum eiendeler		3 686 743	4 081 249
AVSETNINGER OG KORTSIKTIG GJELD			
Avsetninger			
Avsetning til anskaffelser		1 274 375	2 112 295
Sum	8	1 274 375	2 112 295
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		821 802	447 040
Skyldige offentlige avgifter		762 908	739 698
Avregning pensjonsforpliktelser		-43 595	0
Skyldige feriepenger		871 253	782 216
Sum		2 412 368	1 968 953
Sum avsetninger og kortsiktig gjeld		3 686 743	4 081 249

Oslo, 31. desember 2009 / 8. mars 2010

Åge B. Grutle
Hoffsjef

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESENS STAB

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Økonomireglementet for Det kongelige hoff, som ble fastsatt ved H.K.H. Kronprinsregentens resolusjon 05.07.02, gjeldende fra 01.01.02, er i tillegg benyttet som grunnlag for utarbeidelse av regnskapet og noter.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV EIENDELER OG GJELD:

Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

ANLEGGSMIDLER: DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stabs innkjøp av varige driftsmidler som IKT-utstyr, kontor-maskiner, inventar og biler/bilutstyr kostnadsføres i resultatregnskapet. Anskaffelser anses forbrukt i regnskapsåret fordi de har kort økonomisk levetid. Se spesifikasjoner i note 4 om kostnadsførte anskaffelser.

PERIODISERINGSREGLER: Regnskapet bygger på det grunnleggende prinsippet om sammenstilling. Alle kostnader belastes etter hvert som de påløper. Ved årsslutt foretas avsetning for påløpte kostnader basert på den kunnskap man har ved avslutning av regnskapet.

FORDRINGER: Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

BANKINNSKUDD, KONTANTER: Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter og bankinnskudd med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

PENSJONER: Pensjonsforpliktelser balanseføres ikke. Pensjonskostnader er innbetalinger til Statens Pensjonskasse. Avregning pensjonsforpliktelser gjelder differanse mellom beregnet og innbetalt premie til Statens Pensjonskasse pr. 31/12.

ÅRSRESULTAT OG AVSETNINGER: I økonomireglementet fremkommer at DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab beholder disposisjonsretten til utbetalte midler dersom årsregnskapet viser et positivt resultat. I årsregnskapet kan det foretas avsetninger til fremtidig bruk. Årsresultatet for 2009 er dekket av tidligere avsetninger. Se spesifikasjoner i note 8

NOTE 2 OVERFØRING POST 50	2009	2008
Bevilgning: St.prp. nr. 1, 2009-2010, FAD, programområde 00 kap.2, post 50	14 753 000	
Sum	14 753 000	14 121 000

NOTE 3 LØNNSKOSTNADER

Lønn og feriepenger	7 891 209	7 211 573
Arbeidsgiveravgift	1 231 053	1 116 430
Pensjonskostnader	743 109	504 001
Andre personalkostnader	964 729	647 099
Sum	10 830 100	9 479 103

Gjennomsnittlig antall ansatte er 15

NOTE 4 ANSKAFFELSER

Anskaffelser inventar	42 246	57 123
Anskaffelser bil	357 100	6 660
Anskaffelser IKT-utstyr	143 977	61 490
Sum	543 323	125 273

NOTE 5 DRIFTSKOSTNADER	2009	2008
Arrangementer og offisielle kostnader	1 324 528	729 413
Reisekostnader	694 573	489 233
Bilhold	167 860	191 715
Telefon, mobiltelefon	378 228	284 748
Kontorrekvisita, trykking/kopiering, film/fotografering, aviser/trykksaker/bøker	400 370	188 133
Honorarer	377 789	400 644
Adm.godtgjørelse og refusjon til Den kongelige civilliste for kjøp av tjenester	231 267	861 380
Konsulenttjenester	556 546	507 465
Forsikring	199 661	193 636
Andre driftskostnader	1 801	
Sum	4 332 623	3 846 366

Honorar til revisor er utgiftsført med kr 22 500 for ordinær revisjon.

NOTE 6 FINANSINNTEKTER

Renteinntekter	119 741	330 613
Bankkostnader	-4 616	-2 987
Sum	115 125	327 626

NOTE 7 FORDRINGER

Fordringen gjelder forskutterte kostnader for UD knyttet til offisielle reiser i utlandet og forskutterte kostnader for andre regnskapsklienter innenfor Det kgl. hoff	158 426	105 208
--	---------	---------

NOTE 8 AVSETNINGER

Avsetning til anskaffelser/driftsreserve		
Inngående balanse	2 112 295	1 114 411
Overført ved resultatdisponering	-837 920	997 885
Sum	1 274 375	2 112 295

Sum avsetninger	1 274 375	2 112 295
-----------------	-----------	-----------

ÅRSREGNSKAP FOR ÅPENT SLOTT

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2009	2008
INNETEKTER			
Salgsinntekter		353 768	362 231
Billettinntekter		2 585 500	2 298 985
Andre inntekter		400 000	250 000
Sum	2	3 339 268	2 911 216
KOSTNADER			
Varekjøp		310 524	234 513
Beholdningsendring varelager		-127 770	12 866
Lønnskostnader	3	2 914 283	2 362 182
Driftskostnader	4	449 697	318 087
Sum		3 546 734	2 927 648
Driftsresultat			
		-207 466	-16 432
Renteinntekter			
		1 152	34 183
Årsresultat			
		-206 313	17 751
OVERFØRINGER			
Overført fra/til egenkapital		-206 313	17 751
Sum		-206 313	17 751

BALANSE PR. 31. DESEMBER	NOTE	2009	2008
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Varebeholdning	5	319 083	191 313
Forskutterte kostnader		0	4 692
Bankinnskudd drift		232 254	448 886
Bankinnskudd skattetrekk		53 302	53 200
Sum		604 639	698 091
Sum eiendeler			
		604 639	698 091
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital pr. 1/1		413 417	395 666
Overført fra resultatdisponering		-206 313	17 751
Sum		207 104	413 417
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		140 445	63 272
Avregning merverdiavgift		50	-33 750
Skyldige offentlige avgifter		109 828	108 120
Avregning pensjonsforpliktelser		-978	2 567
Skyldige feriepenger		148 190	144 465
Sum		397 535	284 674
Sum egenkapital og gjeld			
		604 639	698 091

Oslo, 31. desember 2009 / 8. mars 2010

Åge B. Grutle
Hoffsjef

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR ÅPENT SLOTT

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. I tillegg er Økonomireglementet for Det kongelige hoff, som ble fastsatt ved H.K.H. Kronprinsregentens resolusjon 05.07.02, gjeldende fra 01.01.02, benyttet som grunnlag for utarbeidelse av regnskapet og noter.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV EIENDELER OG GJELD:

Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

PERIODISERINGSREGLER: Regnskapet bygger på det grunnleggende prinsippet om sammenstilling. Alle kostnader belastes etter hvert som de påløper. Ved årsslutt foretas avsetning for påløpte kostnader basert på den kunnskap man har ved avslutning av regnskapet.

VAREBEHOLDNING: Varelageret er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

FORDRINGER: Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

BANKINNSKUDD, KONTANTER: Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter og bankinnskudd med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

PENSJONER: Pensjonsforpliktelser balanseføres ikke. Pensjonskostnader er innbetalinger til Statens Pensjonskasse. Avregning pensjonsforpliktelser gjelder differanse mellom beregnet og innbetalt premie til Statens Pensjonskasse pr. 31/12.

NOTE 2 INNTEKTER	2009	2008
Salg av souvenirer, bøker etc.	353 768	362 231
Billettinntekter gjelder for omvisninger og konserter på Slottet og Oscarshall	2 585 500	2 298 985
Andre inntekter er driftsstøtte fra Den kongelige civilliste	400 000	250 000
Sum	3 339 268	2 911 216

NOTE 3 LØNSKOSTNADER		
Lønn og feriepenger	2 256 168	1 872 490
Arbeidsgiveravgift	346 275	307 046
Pensjonskostnader	224 001	120 147
Andre personalkostnader	87 839	62 499
Sum	2 914 283	2 362 182

Gjennomsnittlig antall ansatte er 5.

NOTE 4 DRIFTSKOSTNADER		
Rekvisita	8 919	7 542
Andre driftskostnader	132 776	109 052
Honorarer	24 375	16 250
Administrasjonsgodtgjørelse til Den kongelige civilliste	38 900	36 450
Renhold	244 727	148 794
Sum	449 697	318 087

Honorar til revisor er utgiftsført med kr 17 500 for ordinær revisjon og kr 6 875 for andre tjenester

NOTE 5 VAREBEHOLDNING

Varebeholdningen består av bøker og souvenirer for videresalg	319 083	191 313
---	---------	---------

Deloitte.

Deloitte AS
Karenslyst allé 20
Postboks 347 Skøyen
N-0213 Oslo
Norway

Tlf: +47 23 27 90 00
Faks: +47 23 27 90 01
www.deloitte.no

REVISJONSBERETNING FOR DET KONGELIGE HOFF FOR 2009

Vi har revidert årsregnskapene for regnskapsåret 2009 for følgende enheter:

Den Kongelige Civilliste	årsresultat	kr - 1.373.844
DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens Stab	årsresultat	kr - 837.920
Åpent Slott	årsresultat	kr - 206.313

Vi har også revidert opplysningene i Hoffsjefens sammendrag om Det Kongelige Hoff's årsregnskaper. Årsregnskapene består av resultatregnskap, balanse og noteopplysninger. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelse av regnskapene. Årsregnskapene og årsberetningen er avgitt av Hoffsjefen. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapene og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimer, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av enhetenes formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapene er avgitt i samsvar med lov, forskrifter og økonomireglementet for Det Kongelige Hoff og gir et rettviseende bilde av enhetenes økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapene er konsistente med årsregnskapene, og er i samsvar med lov, forskrifter og økonomireglementet for Det Kongelige Hoff.

Oslo, 8. mars 2010
Deloitte AS

Arnulv Lemme
statsautorisert revisor

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu, a Swiss Verein, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu and its member firms.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu

Medlemmer av Den Norske Revisorforening
org.nr: 980 211 282

ORD OG UTTRYKK

Mange yrkestitler, ord og uttrykk som brukes ved Det kongelige hoff er historiske og har vært brukt i generasjoner. I aviser, blader og i denne årsberetning går mange av ordene og uttrykkene igjen. Ordlisten er laget for å gi leserne en forklaring på innholdet av disse tradisjonsrike betegnelse.

ADJUTANT/ADJUTANTSTAB

H.M. Kongens adjutantstab er underlagt Forsvarssjefen, men fungerer i praksis som en avdeling ved Hoffet. Ordet «adjutant» stammer fra latin og betyr «å hjelpe til». H.M. Kongen har tre adjutanter og tre overadjutanter, mens H.K.H. Kronprinsen har tre adjutanter. Disse kommer fra hver av forsvarsgrenene, Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret.

APANASJE

Den årlige ytelsen fra Stortinget til DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens mer private utgifter, kalles apanasje. Ordet stammer fra fransk og betyr «å gi brød til».

ATTACHÉRE

Ordet attaché er opprinnelig fransk og betyr knyttet til. Ved statsbesøk er en eller flere nordmenn som har tilknytning til gjestene og deres land, attachért de utenlandske gjester. Det vil si at de skal stå til rådighet hele tiden, være orientert og parat til å besvare alle spørsmål.

AUDIENS

Ordet stammer fra det latinske ordet «å høre», og betyr «mulighet til å bli hørt». De kongelige mottar hvert år mange mennesker som kommer for å takke eller redegjøre for en sak eller organisasjon.

CIVILLISTEN

Den kongelige civilliste er Stortingets bevilgninger til drift og investeringer ved Det kongelige hoff. Ordet civilliste er opprinnelig engelsk. I 1689 bevilget Parlamentet Kongen et fast årlig tilskudd, mot at han, utover hoffets utgifter, også betalte lønnsutgiftene til en rekke sivile embetsmenn som var oppført på den såkalte «The Civil List».

ETIKETTE

Takt og tone og kjennskap til mer eller mindre uskreve regler, kalles etikette. Det omfatter også tradisjon, sunn fornuft, samt respekt for alder og plassering i samfunnet. Etikette kan også omfatte hvordan man tiltaler kongelige og andre viktige personer,

rekkefølgen for taler der kongelige, statsråder, ambassadører, fylkesmann etc. er til stede. Etikette har også med rang og regler for bordplassering å gjøre.

FORETREDE

Foretrede betyr å bli mottatt av en høytstående person, konge/fyrste. Se også audiens.

DIADEM

(Tiara på engelsk). Diadem er et pannebånd eller smykke som tegn på verdighet eller til pryd. Bruken av diadem skriver seg tilbake til midten av 1700-tallet. Det startet som et motefenomen blant fyrstinner. Blant de diadem de kongelige bærer i dag, er flere over hundre år gamle, og er gått i arv fra familie til familie. Ordet stammer fra gresk og betyr å binde fast eller feste.

GOTHA-KALENDEREN

Helt siden 1764 er det utgitt en genealogisk kalender over fyrstehusene i Europa. Utgivelsen fant sted i den tyske byen Gotha under navnet «Gothaischer Hofkalender» – siden også på fransk under navnet «Almanach de Gotha». Utgivelsene ble stanset under 2. verdenskrig, men boken er siden 1998 utgitt i ajourførte engelske utgaver.

HERALDIKK

Læren om skjoldmerker og våpenskjold kalles heraldikk. I vid forstand omfatter heraldikk også et utvidet våpen- og flaggvesen, samt visse andre offentlige høytidstegn eller kjennemerker.

HOFF

Hoffet var betegnelsen på en konge/fyrstes bolig, husholdning og nærstående rådgivere. I dag er Det kongelige hoff organisasjonen som bistår DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens i utøvelsen av deres virke.

HOFFDAME

Funksjonen som hoffdame oppsto ved de europeiske hoffene på 1700-tallet, som selskapsdame for dronninger og prinsesser. I moderne tid utviklet stillingen seg til å

ledsage og bistå dronninger og prinsesser ved offisielle anledninger. En del av arbeidet besto også av planlegging og tilrettelegging. I dag er det bare Prinsesse Astrid, fru Ferner som har hoffdame.

HOFFMARSKALK

Hoffmarskalken er Det kongelige hoffs økonomi- og administrasjonssjef.

HOFFSJEF

Hoffsjefen er øverste leder for Det kongelige hoff.

HØYTIDELIG AUDIENS

H.M. Kongen mottar nye ambassadører fra fremmede land som skal representere sitt land i Norge, i Høytidelig Audiens. Den nye ambassadøren blir hentet i en av H.M. Kongens biler og kjørt til Slottet. Garden paraderer og H.M. Kongen tar i mot i gallauniform. Når ambassadøren har levert sitt introduksjonsbrev (akkreditiver) til H.M. Kongen, kan vedkommende begynne å fungere som ambassadør i Norge.

KABINETTSSEKRETÆR

Kabinettssekretæren leder kabinets - sekretariatet som er ansvarlig for DD.MM. Kongen og Dronningens program, proto - koll, heraldikk og sekretariats funksjoner ved Det kongelige hoff. Kabinettssekretariatet har ansvaret for Kongeparets korrespondanse.

KAMMERHERRE/KAMMERDAME

Tittelen kammerherre stammer opprinnelig fra eneveldet og ble tildelt høyt betrodde menn som gjorde tjeneste ved Hoffet og som vartet opp Kongen. Derfor fikk de nøkkel (kammernøkkel) til Kongens mest betrodde værelser. Kammerherre/kammerdame har også oppgaver av seremoniell art. I moderne tid er kammerherre/kammerdame tittel på betrodd rådgiver for H.M. Kongen og hoffsjefen. Det er for tiden ingen tjenestegjørende kammerherre/kammerdame ved Det kongelige hoff.

KAMMERTJENER

Personlig tjener for Kongefamiliens medlemmer. Kammertjeneren sørger for at de kongeliges garderobes er i orden foran

store arrangement og offisielle reiser i Norge og utenlands. Kammertjenerne hjelper også til med andre gjøremål ved Det kongelige hushold.

KONGEHUSET

Det Kongelige Hus omfatter DD.MM. Kongen og Dronningen, DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen og H.K.H. Prinsesse Ingrid Alexandra.

KONGEFAMILIEN

Den Kongelige Familie omfatter i tillegg til de medlemmer som omfattes av Det Kongelige Hus, Prins Sverre Magnus, Marius Borg Høiby, Prinsesse Märtha Louise, Ari Behn. Maud Angelica Behn, Leah Isadora Behn, Emma Tallulah Behn, Prinsesse Ragnhild, fru Lorentzen, Erling S. Lorentzen, Prinsesse Astrid, fru Ferner og Johan Martin Ferner.

LAKEI

Ordet stammer fra tysk/spansk. Lakei er livrékledd tjener hos høytstående person. På Slottet er det lakeiene som serverer ved kongelige taffel og andre arrangementer i Kongefamiliens regi. Lakeiene bistår gjester som skal i audiens til H.M. Kongen.

LIVRÉ

Uniformen som benyttes av lakeier og leie - tjenere heter livré. Ordet stammer fra fransk.

MEDALJEMOTTAKELSE

Hvert år holder H.M. Kongen mottakelser på Slottet for de mange som har fått Kongens Fortjenstmedalje. Hver medalje-mottaker kan ha med seg en ledsager på mottakelsen.

ORDEN

Ordensvesen finner man i de fleste av verdens nasjoner og utdelingen av ordener benyttes som middel for et statsoverhode til å belønne landsmenn og utlendinger for innsatser til samfunnets beste. Ordensbåndet markerer den fineste graden av en orden. For å komplettere ordensvesenet har man i mange år delt ut medaljer. I motsetning til ordenene, som ofte har en korsform, er medaljene runde. På framsiden (avers) har de som regel et bilde i relieff og på baksiden (revers) en tekst som angir medaljens formål og innehaverens navn. I tillegg til fortjenstmedaljer har det siden 1818 vært tradisjon at de norske kongene har innstiftet minnemedaljer ved særskilte merkedager i Kongehuset.

OVERHOFFMESTERINNE

Overhoffmesterinnen er «visevertinne» ved Det kongelige hoff. Oppgavene består i å avlaste og hjelpe H.M. Dronningen ved offisielle arrangement, og ivareta vertinne-pliktene i offisiell seremoniell- og selskaplig sammenheng der kongefamiliens kvinne-lige medlemmer er forhindret fra å være tilstede. Overhoffmesterinnen ved Det kongelige hoff har for tiden tjenestefri.

PORTRETNÅL

Etter gammel tradisjon kan monarken skjenke sin hustru, døtre, svigerdøtre og nære kvinnelige medarbeidere et spesielt hederstegn – et brystportrett. Dette regnes som egen Kongelig Husorden for damer. Ordenen kalles opp etter monarken som er avbildet. Den første dansk-norske dronning som er avbildet med sin kongelige gemals brystportrett, var dronning Anna Sophie, gift med Kong Frederik IV. Dronning Sonja har Kong Olavs portrettnål og H.M. Kong Haralds portrettnål. Brystportrettet omkranses av en diamantramme hengende i en sløyfe. De norske portrettnålene har sløyfe i St. Olavs Ordens bånd og bæres på venstre side.

PROTOKOLL

Samlebetegnelse for skrevne og uskrevne regler angående former og seremoniell i det offentlige liv. Protokoll stammer opprinne-lig fra gresk. Se også etikette.

RANG

Offisielle verdighetsgrader som er knyttet til bestemte stillinger i samfunnet og/eller bestemte samfunnsgrupper, betegnes som rang. Så lenge rangordningen ligger fast, blir det ikke problem med bordplasseringen ved store kongelige middager. Bordplasseringen skjer etter rang.

REGALIER

Riksregaliene er rikets symboler på Kongens makt og verdighet. Ordet regale stammer fra latin og betyr «kongelig», «som hører til en konge» eller «verdig for en Konge». Regalienes viktigste funksjon var knyttet til kroningene og salvingene der de inngikk som synlige symbol i de seremonier der kongen mottok den «guddommelige innvielse». De norske Riksregaliene stilles ut i Regaliemuseet i Erkebispegården i Trondheim og ble sist brukt ved signingen av DD.MM. Kongen og Dronningen i 1991.

SEREMONIELL

De foreskrevne former for gjennomføring av en formell handling eller seremoni.

STATSBESØK

Besøk av et statsoverhode hos et annet statsoverhode, kalles enten statsbesøk eller offisielt besøk. Statsbesøk til Norge preges av mer seremoniell enn ved et offisielt besøk, blant annet blir det gjestende landets statsoverhode tatt i mot av Kongeparet ved en spesiell seremoni på Slottsplassen.

SLOTTSFORVALTER

Ansvarer for den bygningsmessige drift og vedlikehold på Slottet ligger hos slottsfor-valteren. Etter sammenslåingen av Slottsforvaltningen og Det kongelige hoff 1. januar 2002, er slottsforvalteren leder av Det kongelige hoffs kultur- og eiendoms-avdeling.

SLOTTSKNEKT

Knektene er resepsjonsvakter på Slottet. Fra gammelt av var en knekt en person som vokter en høytstående person. Slottsknektene tar i mot gjester som kommer til Det kongelige slott.

SLOTTSORDONNANS

Ordonnans er en militær person som har som oppgave å bringe ordre og utføre visse tjenestefunksjoner. H.M. Kongens Garde utfører ordonnanstjenesten ved Slottet.

SØLVKAMMERBETJENT

Ansvarer for tilsyn og ettersyn med Slottets sølvtøy ligger hos sølvkammerbetjenten.

TAFFEL

Ordet stammer fra tysk, og betyr fornemt måltid – særlig ved fyrsters hoff.

TAFFELBETJENT

Taffelbetjenten har ansvaret for at bordene ved arrangementer er dekket og har også ansvar for tilsyn og ettersyn med porselen og glass.

UTGITT AV

Det kongelige hoff
www.kongehuset.no

April 2010
ISBN 82-8106-015-8

Gina Rose Design
Trykk: RK Grafisk

FOTO

Morten Brun, Det kongelige hoff, side 7. Knut Falch, Scanpix, side 27, 35, 37 oppe, 44. Sven Gj. Gjeruldsen, Det kongelige hoff, side 6, 10, 23, 24, 25, 28, 33, 38, , 43 60, 64, 65, 80. Pontus Höök, Scanpix, side 37 nede. Sara Johannessen, Scanpix, side 34. Erik Johansen, Scanpix, side 53. Heiko Junge, Scanpix, side 11 v, 13 h. Håkon Mosvold Larsen, Scanpix, side 47. Henning Labrå, side 46-59 (Medaljer). Cornelius Poppe, Scanpix, side 71. Berit Roald, Scanpix, side 4, 8, 41, 45, 62. Tor Erik Schröder, Scanpix, side 50. Bjørn Sigurdson, Scanpix, side 11 h, 13 v, 63. Erlend Aas, Scanpix, side 12 h. Lise Åserud, Scanpix, forside, side 3, 12 v, 29, 30, 32, 36, 39, 56.